

3 Aruba

Laatste Norwegian cruiseschip vertrokken

8 Economie

Cycloon teistert kust China en verergert problemen leveringsketen

10 Wereld

Kabinet heeft geen bezwaar tegen homohuwelijk troonopvolger

12 Sport

Nummer 1 en titelverdedigster uitgeschakeld in Indian Wells

Bijtgrage honden zorgen voor tweespalt in Parkietenbos

ORANJESTAD — Een jongetje van vijf jaar dat door de wijk San Antonio fietste werd zondag belaagd door zeven zwervhonden. Met bijtwonden aan benen, bil en rug moest hij onder doktersbehandeling gesteld worden. “Dit is maar één incident”, meldt de Stichting Parkietenbos aan de pers, “honden voeren vaker aanvallen uit op bewoners. Er wordt niets gedaan door de betreffende instanties zoals het Bureau City Inspector (BCI).” BCI geeft echter tegenover deze kant aan dat wel degelijk aan het probleem gewerkt wordt, maar dat hun werk onmogelijk gemaakt wordt door andere bewoners in Parkietenbos.

door Nico van der Zee

De overlast van honden die op de dump bivakkeren is groot. Onlangs werd nog een vrouw bij de bushalte aangevallen door drie honden. Een vrouw die naar de winkel liep moest ontzet worden door de chauffeur van een passerende truck omdat ze belaagd werd door een groep honden. Stichting Parkietenbos noemt de incidenten in een persbericht waarin ze aandacht vraagt van de autoriteiten voor dit probleem. Daarbij gaat het niet alleen om bijtincidenten. Tot diep in de nacht worden mensen wakker gehouden door hondengeblaf. BCI is op de hoogte, maar heeft tot nu toe geen actie ondernomen, geeft de stichting aan. “De hondenwet moet worden uitgevoerd, de mensen betalen hier ook belasting en hebben er recht op om in rust te kunnen wonen, een bus te

nemen of naar de winkel te gaan, zonder aangevallen te worden.”

Prioriteiten stellen

De hondenwet gaat over dierenwelzijn, maar ook over de overlast die honden kunnen veroorzaken. Bij dat laatste komt BCI in beeld. De *Amigoe* sprak gisteren met medewerkers van BCI, die een ander beeld van de situatie in Parkietenbos schetsen. “Wij krijgen heel veel meldingen van overlast door honden. Daar kunnen we vaak niet een actie aan koppelen, we moeten prioriteiten stellen. Wat er in Parkietenbos gebeurde met een kleuter die door een hond werd aangevallen en met verwondingen naar de dokter moest, kreeg van ons natuurlijk prioriteit.” BCI is gisterochtend naar de wijk gegaan om de agressieve honden op te sporen en over te brengen naar de Dog

Control Unit. In de wijk kregen ze echter te maken met verzet van bewoners die een andere mening over honden hebben dan die van de Stichting Parkietenbos, melden de City Inspectors. Mensen die de honden in de wijk willen houden en beschermen. “We werden zelfs voor moordenaars uitgemaakt”, geven de BCI-medewerkers aan. Ze zijn zichtbaar ontdaan en leggen nog maar eens uit dat er een zorgvuldige procedure volgt nadat een hond is gevangen. In het Dog Control Center waar de hond wordt ondergebracht, wacht men eerst of er zich een mogelijke eigenaar meldt. Daarna wordt gekeken of de hond in aanmerking komt voor adoptie en pas in de laatste fase komt het punt dat men besluit om de hond te laten inslapen.

Escaleren

Over de precieze toedracht in de wijk, willen de City Inspectors weinig mededelingen doen. Het is duidelijk dat het verzet van enkele bewoners tegen hun optreden zodanig escaleerde dat de politie moest worden ingeschakeld. Nu de zaak aan de politie is overgedragen, verwijzen zij voor bijzonderheden naar die organisatie. Wordvoerder Lito Lacle van het Korps Politie Aruba

Foto: Nadine Sitas

Een zwervhond bij de dump van Parkietenbos (archieffoto).

(KPA) gaat vandaag evenwel niet in op dit afzonderlijke incident, maar bevestigt desgevraagd dat de politie waar nodig de mensen van BCI ondersteunt bij hun werk.

Met de invoering van de hondenwet heeft het BCI er een extra taak bij gekregen, namelijk het tegengaan van overlast van honden door ze van de straat te halen en

over te dragen aan het Dog Control Center. Klachten over hondenoverlast komen bij het BCI terecht, maar daar is te weinig mankracht om bij iedere klacht in actie

te komen, geeft het bureau aan.

Zie ook pagina 3: ‘Handhaven hondenwet is onbegonnen werk’.

WHO: Klimaatverandering grootste bedreiging voor gezondheid

Foto: Shutterstock

Landschap met ondergelopen rivier de Maas in Bergen - Noord Limburg, Nederland, juli 2021

GENÈVE — Klimaatverandering is de grootste bedreiging voor de gezondheid waarmee de mensheid wordt geconfronteerd. Extreme weersomstandigheden maken duizenden slachtoffers en verzwakken de gezondheidszorg waar die het meest nodig is, aldus de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in een rapport.

De nieuwe bevindingen komen in aanloop naar de internationale klimaatconferentie van de Verenigde Naties over enkele weken in Glasgow. Het rapport stelt dat negen van de tien mensen overmatig vervuilde lucht inademen en dat de verbranding van fossiele

brandstoffen jaarlijks miljoenen voortijdige sterfgevallen veroorzaakt.

De WHO komt ook met aanbevelingen voor het aanpakken van klimaatverandering. Die omvatten onder meer een verbod op verkoop van nieuwe benzine- en die-

selvoertuigen tegen 2030. De alternatieven, zoals elektrische voertuigen, leiden tot een verbetering van de luchtkwaliteit en daarmee de gezondheid van mensen, aldus de WHO.

De organisatie dringt er bij regeringen ook op aan om binnenlandse en buitenlandse steun voor fossiele brandstoffen stop te zetten door subsidies tegen 2025 te beëindigen en gebruik van steenkool tegen 2030 te schrappen.

Onderzoek: Falend Brits coronabeleid leidde tot hoger dodental

LONDEN — De Britse corona-aanpak in het begin van de epidemie is ‘een van de grootste volksgezondheidsdebacles’ uit de Britse geschiedenis. Tot die conclusie komen twee parlementaire commissies in een vandaag gepubliceerd onderzoeksrapport. Het kabinet en de adviserende wetenschappers hebben een ‘fatalistische’ lijn gevolgd, die volgens de onderzoekers heeft gezorgd voor een hoger dodental.

Onder meer de trage invoering van de eerste lockdown was volgens het rapport een kwalijke fout, die door ‘het groepsdenken’ binnen de regering niet werd gecorrigeerd. Ook tekortkomingen bij het testen en het bron- en contactonderzoek hebben de coronacrisis in het Ver-

enigd Koninkrijk alleen maar verergerd. Daardoor deed het VK het ‘aanzienlijk slechter’ dan andere landen, schrijft *The Guardian*.

Het onderzoek werd geleid door de conservatieve politici Jeremy Hunt en Greg Clark, beiden oud-ministers. Zij stellen dat de coronacrisis ‘grote tekortkomingen in het overheidsapparaat’ aan het licht heeft gebracht. Zo waren overheidsinstellingen niet in staat cruciale informatie met elkaar te delen, was er een gebrek aan transparantie en zijn internationale experts onvoldoende geraadpleegd.

Premier Boris Johnson kondigde voor het eerst een lockdown af op 23 maart 2020. Dat was twee maanden nadat Britse regerings-

Foto: Shutterstock

Boris Johnson

adviseurs voor het eerst bijeenkwamen over de coronacrisis. Volgens de onderzoekers was die ‘langzame en geleidelijke’ aanpak bewust gekozen. ‘Het is nu duidelijk dat dit het verkeerde beleid was’ en dat het aanvankelijk tot een hoger do-

dental leidde dan wanneer de regering tijdig en doortastend had ingegrepen.

Over ‘de snelle ontwikkeling, goedkeuring en levering van vaccins’ in het Verenigd Koninkrijk zijn de onderzoekers nog het meest te spreken. “De Britse reactie, met de noemenswaardige uitzondering van de ontwikkeling en inzet van vaccins, was voor het grootste deel te reactief in plaats van anticiperend.”

Voor het onderzoek hebben de parlementaire commissies meer dan vijftig belangrijke getuigen ondervraagd, onder wie de Britse oud-minister van Volksgezondheid Matt Hancock. Het Verenigd Koninkrijk is zwaar getroffen door het coronavirus, met bijna 138.000 coronadoden sinds vorig jaar maart.

Kim Jong-un verschijnt op wapenexpositie

PYONGYANG — De Noord-Koreaanse dictator Kim Jong-un is op een expositie verschenen waarbij het wapenarsenaal van Noord-Korea werd getoond, zo is te zien op foto's in lokale media. Kim stond onder andere voor een gigantische langeafstandsraket, die vorig jaar al tijdens een militaire parade werd getoond, maar nog niet is getest.

Kim was ook rokend te zien met andere hoogwaardigheidsbekleders.

En er hingen in de expositiehal grote portretten van de dictator in militair uniform.

De expositie volgt op meerdere rakettesten door Noord-Korea in de afgelopen weken. Zo is laatst een hypersonische raket getest die vijf keer sneller gaat dan het geluid.

Verenigde Staten
Volgens de Noord-Koreaanse leider is de verhoogde militaire inzet enkel nodig uit zelfverdediging en is het land niet uit op oorlog. Met name de Verenigde Staten gedragen zich volgens Kim vijandig. Dat land is volgens hem de hoofdoorzaak van de instabiliteit in de regio. Hoewel de regering van president Joe Biden herhaaldelijk heeft aangege-

ven diplomatieke gesprekken met Noord-Korea te willen voeren, gelooft Kim weinig van de goede intenties van Biden. “Ik ben zeer benieuwd of er mensen of landen zijn die dat geloven”, zo citeert persbureau KCNA Kim. Het communistische Noord-Korea, dat internationaal geïsoleerd is, gaat al decennia gebukt onder strenge sancties van de Verenigde Staten.

De kosten van de oorlog in Afghanistan in levens, dollars en jaren

BOSTON — Er zijn veel verborgen of niet-erkende kosten van het besluit van de Verenigde Staten om met militair geweld op de aanslagen van 9/11 te reageren. Hoogleraar Neta Crawford en haar collega's van het project Costs of War proberen de menselijke, economische en politieke tol in kaart te brengen in de hoop een beter geïnformeerd overheidsbeleid te bevorderen. Zo meldt de nieuwsdienst IPS.

De Verenigde Staten vielen Afghanistan binnen eind 2001 om Al Qaeda uit te schakelen, de Taliban af te zetten en het land weer op te bouwen. Op 30 augustus 2021 voltooiden de VS de terugtrekking van hun troepen uit Afghanistan, waarmee twee decennia van conflict op een hoogst onzekere manier werden afgesloten.

De voorbije elf jaar heb ik de post-9/11-conflicten van nabij gevolgd voor het Costs of War Project, een initiatief dat meer dan vijftig academici, medici en juridische experts samenbrengt. Samen brengen we verslag uit over de menselijke, economische, financiële en politieke kost en gevolgen van de oorlogen in Irak en Afghanistan.

Uiteraard kunnen die cijfers op zichzelf geen compleet beeld geven van wat er gebeurd is en de betekenis daarvan. Maar ze kunnen helpen om deze oorlog in perspectief te plaatsen. De cijfers die hieronder worden uitgelicht, waarvan sommigen slechts op 1 september 2021 zijn vrijgegeven door het Cost of War Project, helpen het verhaal van de oorlog in Afghanistan te vertellen.

Van 2001 naar 2021

Op 18 september 2001, stemden het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden en de Senaat respectievelijk 420 tegen 1 en 98 tegen 0 om de VS een mandaat te verlenen om ten oorlog te trekken. Het ging niet enkel om Afghanistan, maar om een campagne van onbeperkte duur tegen 'degenen die verantwoordelijk zijn voor de recente aanvallen op de Verenigde Staten'. Volksvertegenwoordiger Barbara Lee van Californië was de enige die tegen de oorlog gestemd had. Met andere woorden: Het Amerikaanse Congres had

na de aanslagen van 9/11 slechts zeven dagen nodig om te debatteren over de oorlog en hem goed te keuren. Met 7262 dagen vanaf de eerste aanval op Afghanistan tot de laatste terugtrekking van de troepen, zou Afghanistan de langste oorlog van de VS zijn. Maar dat is het niet: de VS hebben de Koreaanse oorlog namelijk niet officieel beëindigd. En de Amerikaanse operaties in Vietnam, die halverwege de jaren vijftig begonnen en die na de oorlogsverklaring van 1965 voortduurden tot 1975, kunnen qua looptijd ook wedijveren met Afghanistan.

War on Terror

President George W. Bush vertelde de leden van het Congres op 20 september 2001 dat de oorlog wereldwijd, zowel openlijk als geheim zou plaatsvinden en heel lang zou kunnen duren. "Onze war on terror begint bij Al Qaeda, maar daar eindigt hij niet. Hij zal niet beëindigd worden tot elke terroristische groepering met een globaal bereik gevonden en verslagen is. (...) Amerikanen moeten zich niet voorbereiden op één veldslag, maar op een langdurige campagne zoals we nog nooit eerder meegemaakt hebben", zei hij.

Enkele weken later begonnen de VS Afghanistan te bombarderen. De Taliban gaven zich over in Kandahar op 9 december 2001. In maart 2002 begonnen de VS hen opnieuw ernstig te bestrijden.

In april 2002 beloofde president Bush te helpen 'ware vrede' in Afghanistan te brengen: "Vrede zal worden bereikt door Afghanistan te helpen zijn eigen stabiele regering te ontwikkelen. Vrede zal worden bereikt door Afghanistan te helpen bij de trai-

ning en ontwikkeling van zijn eigen nationale leger. En vrede zal worden bereikt door een werkend onderwijssysteem voor jongens en meisjes." De wereldwijde 'War on Terror' bleef niet beperkt tot operaties in Irak en Afghanistan. De VS heeft op dit moment anti-terreuroperaties in 85 landen.

De menselijke kosten

De meeste Afghanen van vandaag moesten nog geboren toen de Amerikanen binnenvielen. De mediaanleeftijd in Afghanistan is slechts 18,4 jaar. Rekening houdend met de oorlog tegen de Sovjet-Unie van 1979 tot 1989 en de burgeroorlog in de jaren negentig, hebben de meeste Afghanen onder bijna voortdurende oorlog geleefd.

Volgens het Amerikaanse Bureau of Labor Statistics zijn er 980.000 Amerikaanse oorlogsveteranen van Afghanistan. Van deze mannen en vrouwen hebben er 507.000 zowel in Afghanistan als Irak gediend. Medio augustus 2021 waren 20.722 soldaten van het Amerikaanse leger gewond geraakt tijdens gevechten in Afghanistan. De achttien gewonden bij de aanval door IS-K buiten de luchthaven in Kabul op 26 augustus 2021 niet meegerekend.

Van de veteranen die in de post-9/11-oorlogen een ledemaat kwijtraakten, raakten er velen meer dan één kwijt. Volgens Paul Pasquina, liep ook 'ongeveer 40 tot 60 procent' van deze veteranen ook hersenletsel op. "Vanwege enkele lessen die we trokken uit andere oorlog en de innovaties op het slagveld (...) konden we militairen behandelen die in eerdere conflicten zouden zijn omgekomen", aldus de arts van de Uniformed Services University of the Health Sciences.

Dankzij de vooruitgang in de traumazorg heeft meer dan 90 procent van alle soldaten in Afghanistan en Irak die op het terrein gewond raakten het overleefd. Veel van de ernstig gewonden overleefden letsels die hen in het

verleden hadden kunnen doden.

Voortdurende vrijheid

In totaal werden 2455 Amerikaanse militairen gedood in de oorlog in Afghanistan. Dat cijfer omvat de dertien Amerikaanse troepen die werden gedood door IS-K bij de aanval op de luchthaven van Kabul op 26 augustus 2021.

Onder de Amerikaanse sneuvelden in Operatie Enduring Freedom (de officiële naam van de wereldwijde War on Terror) vallen ook 130 militairen die stierven op andere locaties dan Afghanistan, waaronder Guantanamo Bay in Cuba, Djibouti, Eritrea, Ethiopië, Jordanië, Kenia, Kirgizië, Pakistan, Filipijnen, Seychellen, Soedan, Tadzjikistan, Turkije, Oezbekistan en Jemen. De VS hebben 100.000 dollar in smartengeld uitbetaald aan nabestaanden van elke Amerikaanse militair die sneuvelde in de oorlog in Afghanistan. In totaal ging het om een bedrag van 245,5 miljoen dollar.

In het conflict in Afghanistan zijn door alle partijen meer dan 46.000 burgers gedood. Dat cijfer omvat de directe doden door bommen, kogels, ontploffing en brand. Volgens de hulpmissie van de Verenigde Naties in Afghanistan zijn nog duizenden gewonden gevallen. Nog vele duizenden raakten gewond, volgens de VN-missie in Afghanistan.

Eind 2020 woonden er meer dan 2,2 miljoen ontheemde Afghanen in Iran en Pakistan. Het aantal Afghanen dat het land de afgelopen weken verlaten heeft, is wel toegenomen. De Vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties meldde eind augustus 2021 dat meer dan 558.000 mensen in eigen land ontheemd zijn sinds het begin van het jaar. Het gaat om mensen die hun huizen ontvluchtten om aan geweld te ontsnappen.

Volgens de Verenigde Naties is in 2021 ongeveer een derde van de mensen in Afghanistan ondervoed. Ongeveer de helft van alle kinderen

jonger dan vijf ervaart ondervoeding.

De menselijke tol omvat ook de honderden Pakistaanse burgers die zijn omgekomen bij meer dan vierhonderd Amerikaanse drone-aanvallen sinds 2004. Die aanvallen vonden plaats toen de VS Taliban- en Al Qaeda-leiders probeerden te doden die daar hun toevluchtsoord hadden gezocht na de Amerikaanse invasie. Pakistaanse burgers zijn ook gedood door verwaalde kogels bij gevechten tussen militanten en het Pakistaanse leger.

Financiële kosten

Wat de federale begroting betreft, heeft het Congres iets meer dan 1000 miljard dollar toegewezen aan het ministerie van Defensie voor de oorlog in Afghanistan. Maar alles bij elkaar heeft de oorlog in Afghanistan veel meer gekost. Met inbegrip van de

uitgaven van het ministerie van Defensie, is tot dusver meer dan 2300 miljard dollar uitgegeven. Daaronder vallen de verhogingen van het militaire basisbudget van het Pentagon als gevolg van de gevechten, uitgaven van het ministerie van Buitenlandse Zaken om Afghanistan weer op te bouwen, te democratiseren en zijn leger te trainen, rente op leningen aangegaan om de oorlog te betalen en sociale uitgaven voor veteranen.

Alle invaliditeits- en medische kosten voor veteranen van na 9/11 bedragen ongeveer 465 miljard dollar, gerekend tot en met het fiscaal jaar 2022. Dat is exclusief de toekomstige medische kosten van alle veteranen. Die zullen volgens schattingen van de universiteit van Harvard tussen nu en 2050 nog ongeveer 2000 mil-

jard toevoegen aan de totale zorgkost voor veteranen van de oorlogen in Irak en Afghanistan.

De oorlog in Afghanistan begon, net als vele andere oorlogen ervoor, met optimistische inschattingen van een snelle overwinning. Ook de belofte om aan het einde van de oorlog het land weer op te bouwen was herkenbaar. Ondanks de waarschuwing van Bush voor een langdurige campagne, dachten maar weinigen dat het om tientallen jaren zou gaan. Maar twintig jaar later betalen de VS nog steeds de rekening.

Neta C. Crawford is hoogleraar politieke wetenschappen aan de universiteit van Boston, mededirecteur van het project 'Costs of War' en auteur van 'Accountability for Killing: Moral Responsibility for Collateral Damage in America's Post-9/11 Wars'.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

11 oktober 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	11	8	3
Actief	151	127	24
Hersteld	15324	13916	1408
Positief	15645	14210	1435
Overleden	170	167	3

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

HOW MANY YEARS CAN YOU ADD TO LIFE BY QUITTING SMOKING NOW?

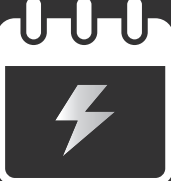
ARUBA HYNOSIS CENTER N.V.

MEDLAB
Laboratoriumdiensten

T: +297 586-1600
W: +297 597-5544

Openingstijden:
Maandag t/m Vrijdag: 7am - 4pm
Zaterdag: 8am - 12pm

DE LAATSTE BETAALDAG

De stroomrekening voor augustus vervalt, **donderdag 14 oktober 2021.**

N.V. ELMAR herinnert alle cliënten om hun stroomrekening in orde te houden.

Voor meer informatie bel 523-7100 of email customerservice@elmar.aw

Aruba Nautical Club
Baleihil 32/N, Aruba
Tel: (297) 585-3022 Fax: 585-0004
Email: aruba_nautical_club@yahoo.com

General Members Meeting Call

Date : 27 October 2021
Time : 19:30
Location : Aruba Nautical Club

Agenda

1. Opening.
2. Approval minutes last meeting.
3. Presentation of the plans for 2021/2022.
4. Presentation and approval of the budget for 2022.
5. Legal expenses made by Peterson, Marsman & Hunt.
6. Briefing & re-confirmation sanctioning Peterson, Marsman & Hunt.
7. Election "kascommissie".
8. Free word.
9. Closing.

This call ("oproep") is in accordance with articles 19 and 20 of the Statutes.

HERINNERING 2021

Meer dan alléén een krant!

Geachte abonnee,

De abonnementsprijs voor de Amigoe Aruba was sinds 1 januari 2020 verhoogd naar 38 florin.

Helaas hebben niet alle abonnees hun automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank aangepast. Neem alstublieft contact op met Zulaika Kelly voor uw rekeningsaldo voordat u naar de bank gaat.

Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:

CMB
RBC Royal
Aruba Bank
Banco di Caribe

rekeningnr. 20651903
rekeningnr. 100031723
rekeningnr. 6000400190
rekeningnr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnement rekeningnummer te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling helaas niet afboeken.

Voor meer informatie kunt u ons bellen tussen 8:00 uur en 14:00 uur op 582-4333.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

5000 griepvaccins komen waarschijnlijk deze week aan

ORANJESTAD — Een totaal van 5000 griepvaccins is onderweg naar Aruba en komt mogelijk deze week nog aan. Dat bevestigt de Directie Volksgezondheid (DVG) aan de *Amigoe*. Of ons een heftig griepseizoen te wachten staat, is lastig te voorspellen. Wel kunnen de geldende coronamaatregelen bijdragen aan een eventueel rustiger griepseizoen, aldus de DVG.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Naar verwachting komen de vaccins rond 15 oktober op Aruba aan. Het gaat in principe om een totaal van 5000 vaccins, maar als er meer nodig zijn, heeft de DVG de kans om meer bij te bestellen, meldt zij aan deze krant. De bedoeling is dat er bevolkingsbreed wordt gevaccineerd met het griepvaccin. Dat betekent dat kinderen vanaf twaalf jaar hier al voor in aanmerking komen. Of het een heftig griepseizoen gaat worden, kon de DVG niet voorspellen. “Gezien de Covid-maatregelen kan het zijn dat het een rustig seizoen wordt. Dit omdat Covid en influenza virussen zijn en omdat het bij beide het respiratoire systeem binnendringt. De regels met

betrekking tot het voorkomen van Covid-19 kunnen daarom ook preventief werken voor Influenza”, aldus de DVG. Ook in Nederland is het tot op heden nog rustig met betrekking tot de griep. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meldt afgelopen 6 oktober ‘dat er weinig griep is in Nederland’ en dat er in de afgelopen weken voor het eerst sinds lange tijd weer besmettingen met het influenzavirus werden gevonden. Afgelopen winter was er in Nederland ook nauwelijks sprake van een griep epidemie. Het RIVM schrijft dit tevens toe aan de geldende coronamaatregelen.

Spierpijn en koorts
Griep wordt veroorzaakt door het influenzavirus. Be-

smetting vindt plaats via de luchtwegen. Het RIVM meldt dat de symptomen koude rillingen, hoofdpijn, heftige spierpijn en vermoeidheid, keelpijn, droge hoest en (hoge) koorts betreffen. “Meestal is griep onschuldig en de meeste mensen genezen zonder medicijnen. Sommige mensen hebben een grotere kans op ernstige klachten als ze griep krijgen zoals longontsteking en ernstige benauwdheid. Dit geldt voor ouderen en mensen met een chronische ziekte. Mensen die al hart- en longklachten hebben kunnen door griep daar meer last van krijgen”, aldus het RIVM. Vooral deze categorieën worden daarom normaliter opgeroepen zich te laten vaccineren. Vorig jaar startte de griep-prikcampagne op Aruba rond 20 oktober. Toen werden zestigplussers en mensen die in de risicogroep vallen gratis gevaccineerd. Anderen die graag de griepvaccinatie wilden moesten toen een afspraak maken bij de huisarts en betaalden 20 florin.

Laatste Norwegian cruiseschip vertrokken

Foto: Ministerie van Volksgezondheid en Toerisme

ORANJESTAD — Het laatste van de drie cruiseschepen van cruisesmaatschappij Norwegian, de Norwegian Joy, is zaterdag vertrokken richting San Juan, Puerto Rico, waar het gisteren is aangekomen. Dit is om zich voor te bereiden op het hervatten van cruisereizen. Dat bevestigde de Aruba Ports Authority (APA) directeur Marc Figaroa gisteren aan deze krant. De Norwegian Joy was het grootste van de drie kleurrijke Norwegian cruiseschepen die op Aruba waren voor ‘lay-up’ vanwege de pandemie en lag sinds januari van dit jaar in de haven. Het is 333 meter lang met een tonnage van 167725 en heeft een capaciteit van maximaal 3900 passagiers. Vanwege de lengte lag dit schip afgemeerd aan de meest westelijke ‘India’ kade van de haven van Oranjestad. De APA-directeur meldt een goede samenwerking met de kapitein van het schip te hebben gehad. Ook omdat de Norwegian Joy regelmatig even moest uitvaren om de komst van een ‘car carrier’-vrachtschip mogelijk te maken.

Benzineprijzen stijgen morgen

ORANJESTAD — Benzine is vanaf morgen 6 cent per liter duurder. De prijzen van diesel en kerosine stijgen ook. Die zijn respectievelijk 7,6 cent en 9,8 cent

lager. Voor een liter benzine betalen consumenten vanaf morgen 2,342 florin. Een liter diesel kost 1,932 florin en kerosine is 1,728 florin per liter. Dat maakte

demissionair minister van Financiën en Cultuur Xiomara Maduro (MEP) vandaag bekend. De prijzen zijn inclusief bbo/bazv/bavp.

ATA: herstel toerisme zet zich door, groei Nederlandse markt

ORANJESTAD — Het herstel van de toerismemarkt zet zich door. Dat meldt de Aruba Tourism Authority (ATA). Uit de cijfers blijkt ook dat in vergelijking met dezelfde maanden in 2019 vooral de Nederlandse en Colombiaanse markt zijn gegroeid. Wel is de absolute hoeveelheid toeristen die Aruba bezocht deze maand minder dan vorige maand, dit is met een kwart gedaald, namelijk 60.293 (september) ten opzichte van 80.230 (augustus). Ten opzichte van dezelfde maand in 2019 vertegenwoordigt dit echter wel een herstel van 82 procent.

Het aantal verblijfstoeristen afkomstig uit Nederland is ten opzichte van 2019 gegroeid met 39 procent in juli, 34 procent in augustus en 27 procent in september. De Colombiaanse markt is in september met 10 procent gegroeid ten opzichte van 2019 en de Braziliaanse markt met 4 procent.

Optimistisch herstelscenario
De toerismeautoriteit meldt dat er bij elkaar 567.088

‘stay over’ toeristen naar Aruba zijn gekomen en verwacht dat 2021 afgesloten wordt met een herstel van 73 procent in vergelijking met 2019. Hoewel de herstelverwachting is bijgesteld, is er sprake van een herstel op het niveau van het meest optimistische scenario. In april ging ATA nog uit van drie scenario's, en dat Aruba zou uitkomen op een herstel conform het voorzichtig optimistische scenario (55 procent ten opzichte van 2019). Het meest

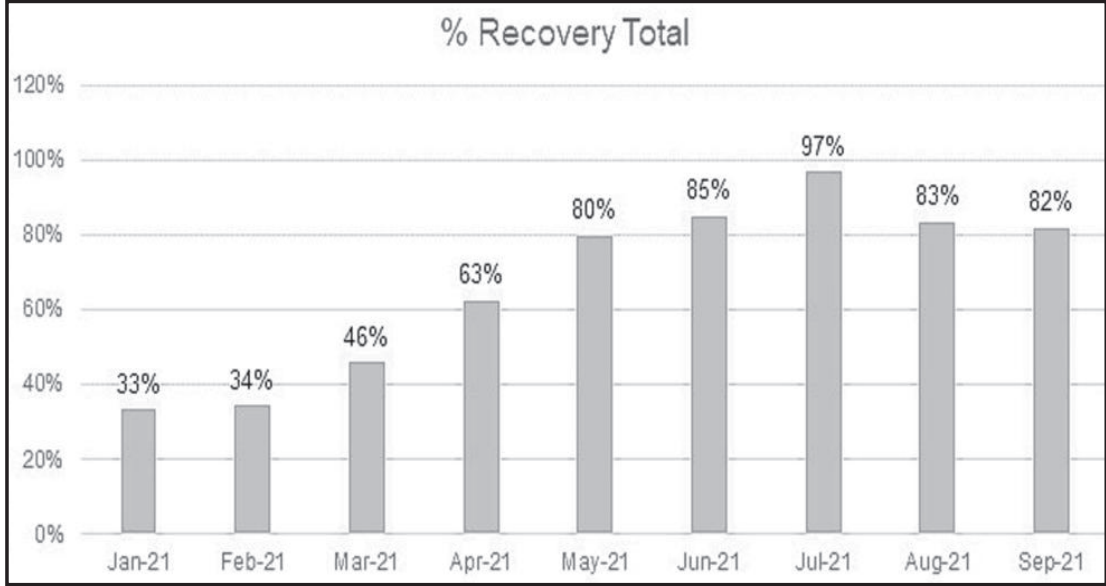

Foto: ATA

Het toerismemarktherstel per maand in vergelijking met 2019.

conservatieve herstelscenario ging uit van een herstel van 45 procent. Wel viel de hoeveelheid toeristen tegen in de maanden augustus en september en zijn de ver-

wachtingen voor oktober tot en met december bijgesteld. Dit door invloed van de delatavariant en het negatieve reisadvies dat de Amerikaanse Center for Disease

Control (CDC) uitgaaf voor Aruba op 9 augustus.

De Amerikaanse markt vertegenwoordigt momenteel 87,2 procent van het totaal

aan toeristen, de Europese markt 6 procent, 4,1 procent kwam uit Latijns-Amerika en 2,7 procent uit de overige delen van de wereld. ATA meldt niet hoeveel cruise-passagiers Aruba in september aandeden. Van juni tot en met augustus kwamen er in totaal 20.861 cruise-passagiers, met zestien verschillende cruiseschepen. Het is ook nog niet bekend wat het totaal aan inkomsten van toeristen in het tweede kwartaal is. Het aantal ‘tourism credits’ van het eerste kwartaal bedraagt 554.5 miljoen florin. De hotelbezettingcijfers van september zijn ook nog niet bekend gemaakt.

Luchthaven
De Aruba Airport Authority (AAA) meldt een herstel van 77 procent van de markt in september in vergelijking met 2019. September is tra-

ditioneel een rustige maand, meldt de luchthaven autoriteit. Er werden in totaal 67.021 passagiers verwerkt, 32 procent minder dan vorige maand. Hiervan waren in september 50.889 afkomstig uit de VS, 6466 uit Europa, 6574 uit Latijns Amerika en 2663 uit de voormalige Nederlandse Antillen. De gemiddelde bezettingsgraad (passenger load) van de vliegtuigen voor de Amerikaanse markt in september bedroeg 70 procent, en voor alle markten samen is dat 71 procent, hetgeen nog achterblijft in vergelijking met 2019, toen de gemiddelde bezettingsraad voor alle markten nog 85 procent bedroeg. In september verwerkte de luchthaven Reina Beatrix gemiddeld 26 vluchten per dag, wat nog niet het niveau van 2019 was, namelijk 32 vluchten per dag.

Bureau City Inspectors:

‘Handhaven hondenwet is onbegonnen werk’

Foto: Stichting Pukietenbos

Zwerfhondengroep maakt de wijk onveilig.

Slechte naam
Het is een niet te verwaarlozen probleem, geeft BCI aan. “Aruba is bijna geheel afhankelijk van het toerisme en overlast van honden bezorgt ons eiland een slechte naam. Daarnaast moeten we natuurlijk proberen om alle aanvallen en bijtincidenten te voorkomen, want het gaat om de veiligheid van burgers.” Het is niet alleen de grootte van de hondenpopulatie die maakt dat het werk van BCI bijna onmogelijk is, het is ook de houding van de burgers die het werk be-

moelijk volgens de BCI. Illustratief is de situatie rond de hotels. De honden melden zich overal waar toeristen zitten te eten. Veel mensen zijn daar van gecharmeerd en geven de honden iets te eten. Het zijn aandoenlijke dieren totdat een hond al dan niet per ongeluk bij het voeren iemand bijt. Maar ook schoolkinderen geven honden vaak iets van hun lunchpakket. Dat maakt wel dat een rondfietsende kleuter plotseling een interessant object vormt voor zwerfhonden, vertellen de

City Inspectors. Daarnaast is er nog de agressie waarmee BCI af en toe geconfronteerd wordt. Niet iedereen vindt het prettig als honden gevangen worden en men laat dat de medewerkers vaak op een uiterst onplezierige manier weten. “Wij zijn slechts uitvoerders van de wet en die wet is met algemene stemmen in de Staten aangenomen. Een agressieve benadering van onze medewerkers is ontoelaatbaar, maar het gebeurt helaas wel”, verzucht een BCI-medewerker.

‘Verslavingszorg en mentale zorg moet toegankelijker’

ORANJESTAD — De verschillende stakeholders in het veld van mentale gezondheid en verslavingszorg hebben Sociale Zaken-minister Rocco Tjon (MEP) afgelopen week duidelijk gemaakt dat het belangrijk is dat alle betrokken instanties vanaf heden beter gaan samenwerken. Dit moet uiteindelijk leiden tot toegankelijker zorg op mentaal- en verslavingsgebied.

Nadat Justitie- en Sociale Zaken-minister Tjon de portefeuille verslaving en mentale gezondheid kreeg overgedragen van zijn collega-minister Dangui Oduber (MEP), zat hij afgelopen week met verschillende instanties uit het sociale en mentale gezondheidsveld rond de tafel. Daaruit kwam het belang om beter samen te werken naar voren. De *Amigoe* schreef hier afgelopen zaterdag over op de voorpagina. Zo is er op initiatief van verslavingszorgverlener Fundacion pa Maneho di Adiccion (FMAA) een plan in de maak dat een structurele aanpak voor het versla-

vingsprobleem op Aruba zou moeten betekenen door een betere samenwerking tussen de verschillende betrokken instanties. De eerste stap is een nauwe samenwerking tussen FMAA en de Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD), en dat begint al op zeer korte termijn. De FMAA is trekker op het gebied en heeft naast de SPD ook andere instanties betrokken als: Fundacion Anti Droga Aruba (Fada), de Directie Sociale Zaken (DSZ), de Huisartsenvereniging Aruba (Hava), Respaldo en Stichting Eliezer Minister Tjon stelt in een persbericht dat het doel is om de verslavingszorg en zorg met

betrekking tot mentale gezondheid toegankelijker te maken. Daarbij moet de gehele sociale keten versterkt worden, om sociale problemen preventief te bestrijden. Gezien het nijpende probleem heeft de minister nu een persoon aangesteld die zich volledig gaat richten op het toegankelijker maken van deze specifieke zorg. De verschillende stakeholders waar de minister mee sprak

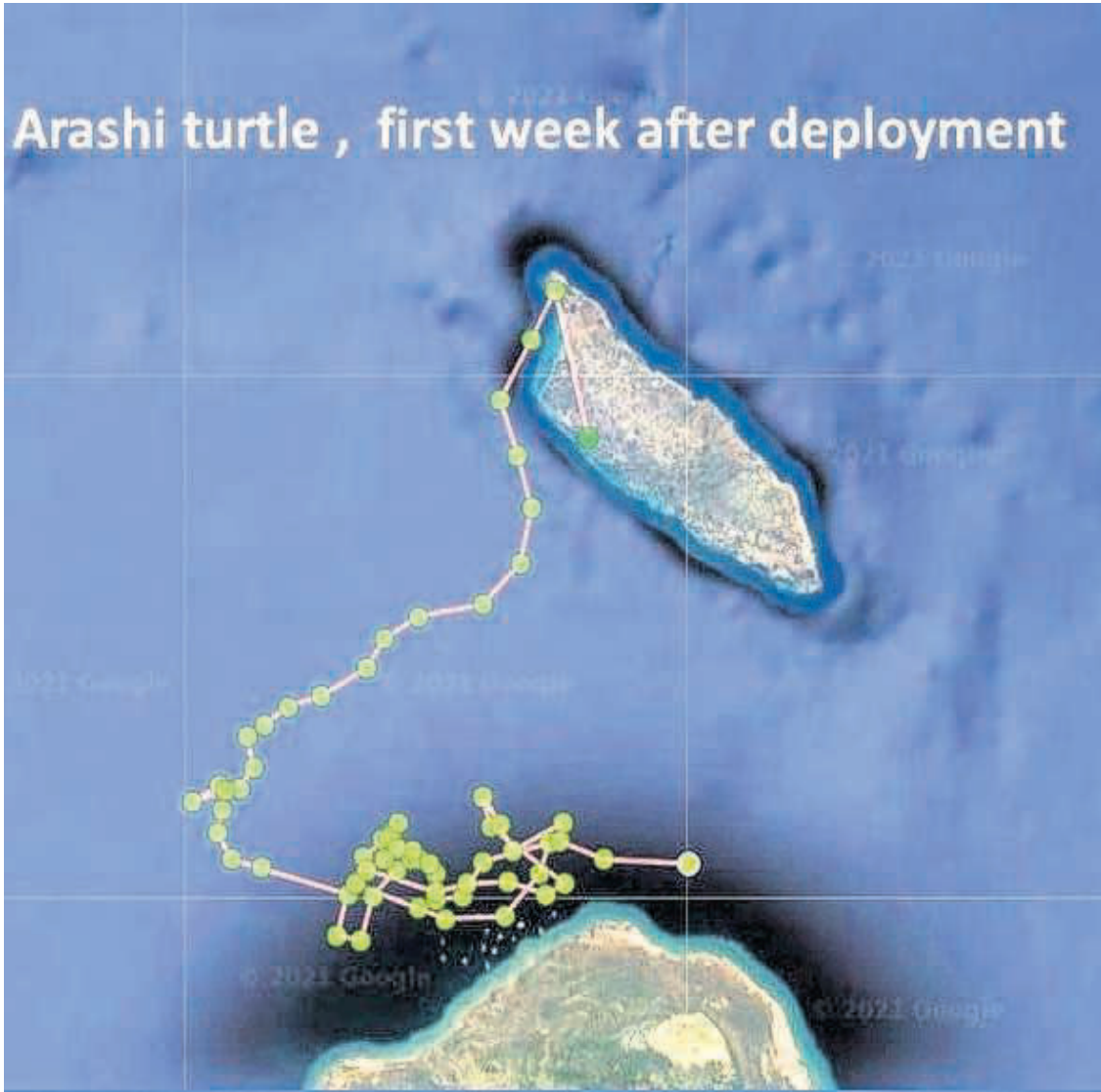
waren het alle drie erover eens dat de algemene mentale en verslavingszorg in de toekomst beter aangesloten dient te worden op de gespecialiseerde zorg. Dit moet gebeuren door middel van het tekenen van een samenwerkingsprotocol of door samen te gaan werken onder één dak. “Voor dit laatste ligt ook een plan op tafel en gaan we binnenkort over op uitvoering”, aldus Tjon.

2e zeeschildpad voorzien van zendertje

ORANJESTAD — Vrijwilligers van Stichting Turtugaruba zijn er vorige week in geslaagd om een GPS-zendertje te bevestigen op de rug van een tweede leatherback ofwel driekielschildpad toen deze nesten legde op het strand van Arashi. Dat schrijft de stichting op haar sociale media-pagina.

Dezelfde schildpad kwam niet alleen 's nachts aan land maar ook een enkele keer vroeg in de ochtend, waardoor bezoekers haar goed konden zien op Eagle Beach. Ze bezocht echter ook verscheidene malen Arashi, waardoor de vrijwilligers erin slaagden de zender op haar rug te bevestigen.

Uit de tracking gegevens blijkt dat ze na Arashi bezocht te hebben, ook richting het Venezolaanse schiereiland Paraguaná ging, net zoals de driekielschildpad die vorige maand van een GPS-zender werd voorzien. Deze eerste driekielschildpad is inmiddels 1500 kilometer van Aruba

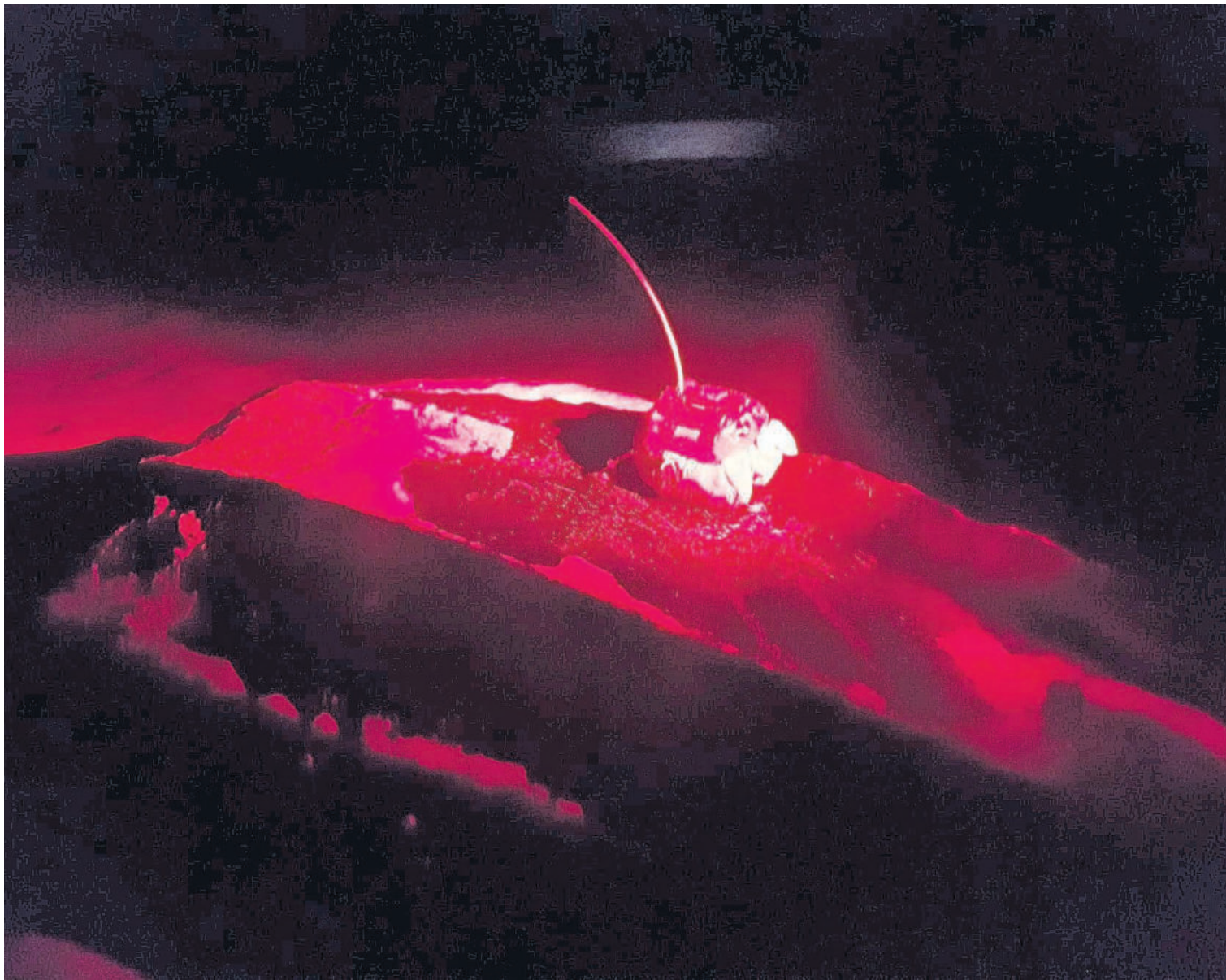

De schildpad in kwestie op Eagle Beach.

verwijderd en het lijkt erop dat deze nog verder de Atlantische Oceaan opzwemt. In de video die de stichting een paar dagen gele-

den deelde is te zien hoe ze ten oosten van Puerto Rico richting Atlantische Oceaan zwemt. De batterij van de GPS-zender blijft onge-

veer een tot anderhalf jaar werkzaam. Het geld voor de twee zenders werd gedoneerd door het Super Food Plaza Cares programma.

Zendertje op de rug.

Nieuw bestuur Kiwanis Club of Aruba geïnstalleerd

ORANJESTAD — In de ballroom van het Aruba Marriott Hotel werd vorige week het nieuwe bestuur geïnstalleerd van de Kiwanis Club of Aruba. De installatie werd uitgevoerd door Natalie Daal, de lieutenant governor Kiwanis Club of Piscadera, Curaçao. Tot nieuwe voorzitter is gekozen Jokoeza Hooplot, vicevoorzitter is Manaaf Badloe, secretaris is Gay Spellen en penningmeester is Norma Brinkenberg. Overige bestuursleden van de serviceclub zijn Tracey Werleman, Nathalie van der Linde, Claudine Ho-Kang-You, Daniel Driessen en Nanni Larmonie. Scheidend voorzitter is Ingmar Ramharakh. De installatie werd ook bijgewoond door vertegenwoordigers van de Kiwanis Club of Palm Beach, Kiwanis Club of San Nicolas, Kiwanis Club of Young Professionals Aruba, Quota Club of Aruba en de Lions Club of Aruba. Tijdens de ceremonie werd ook even stilgestaan bij de overleden leden Ray Farro en John Every, die zich samen meer dan 100 jaar hebben ingezet voor de serviceclub. Ook werden er prijzen uitgereikt voor 'Rookie of the Year' (Nanni Larmonie) en voor 'Teamwork of the Year' (Indra Pereira, Tracey Werleman, Norma Brinkenberg, Ebby Schwengle, Gay Spellen en Nanni Larmonie).

Budget Party voor iedereen...

samen kunnen we jouw bedrijf oppeppen!

Voor een budget groot of klein moet je bij Amigoe zijn.

Bel voor informatie over onze verschillende speciale prijzen!

582-4333 of email avisoaruba@amigoe.com

Personeel Boardwalk Hotel Aruba volgt Proud Hospitality training op Coming Out Dag

ORANJESTAD — Medewerkers van het Boardwalk Boutique Hotel Aruba die te maken hebben met directe gastcommunicatie deden gisteren op Coming Out Dag mee aan een online ‘Proud Hospitality training’. Zo laat het hotel weten in een persbericht. De training werd op 21 augustus van dit jaar gelanceerd en is een initiatief van *Booking.com*.

Een kleine groep managers en medewerkers van het hotel nam op 2 september al deel aan het programma, waarna op Coming Out Dag op 11 oktober een grotere groep volgde, inclusief personeel van de receptie, huishouding, gastrelaties en personeelszaken. De training richt zich op communicatie met bezoekers en gasten in de LHBTI-gemeenschap en het aanspreken van gasten als individuen, met als belangrijkste doel te leren geen aannames te maken op basis van aspecten van diversiteit en gender. Onderwerpen die aan bod kwamen waren onder meer diversiteit in het genderspectrum, verschillen binnen

de LHBTI-gemeenschap, inclusiviteit, misgendering, hokjesdenken en het maken van aannames. Ook kregen medewerkers voorbeelden van ‘do’s and don’ts’ en een praktische toolkit. Boardwalk Hotel en alle medewerkers die de training hebben voltooid, kregen na afloop een Travel Proud-certificaat. “De belangrijkste

reden om ons hotelteam in te schrijven voor deze training en trainingsinitiatieven zoals deze volledig te omarmen, is ervoor te zorgen dat we een duidelijk signaal afgeven dat we gasten uit alle lagen van de bevolking en leeftijdsgroepen, culturele achtergronden en seksuele geaardheid van harte verwelkomen”, legt hotelmanager Stephanie Rooijackers

uit. Volgens Rooijackers heeft het hotel altijd zowel stellen op huwelijksreis, gezinnen, millennials, baby-boomers, als homoparen met evenveel gastvrijheid en respect behandeld, maar hoopte het dat het personeel met deze training nog meer zou leren over hoe zij de LHBTI-gasten en hun behoeften en zorgen nog beter konden begrijpen.

Brandpreventieweek: Minister Tjon wil brandweer meer aandacht geven

ORANJESTAD — Meer aandacht voor de brandweer en verbetering in samenwerking met de brandweerkorpsen. Dat is wat de minister van Justitie en Sociale Zaken Rocco Tjon (MEP) vrijdag toezegde tijdens een bijeenkomst met het brandweerkorps.

De tweede week van oktober is de Internationale Brandpreventieweek. In het kader daarvan bracht minister van Justitie Rocco Tjon (MEP) een bezoek aan het brand-

weerkorps op de luchthaven. In zijn toespraak voor de brandweerlieden gaf de minister aan dat door verschillende oorzaken de preventieweek dit jaar minder aandacht krijgt dan hij zou willen. De komende tijd mogen de brandweerkorpsen echter rekenen op aandacht van de minister. Samen met het managementteam, de vakbonden en personeel wordt goed gekeken naar noodzakelijke verbeteringen wat betreft het materiaal, de opleidingen en de persoonlijke uitrusting.

De minister benadrukte het belang van de brandweer voor de Arubaanse samenleving en bedankte de brandweerlieden voor hun inzet.

De Internationale Brandpreventieweek heeft dit jaar als thema: het leren herkennen van de alarmsignalen van bijvoorbeeld rook- en koolmonoxidemelders.

Speciale aandacht is er daarbij voor apparaten en methodes om ook slechthorenden met alarmsignalen te bereiken.

Fotowedstrijd Nature & Faces weer geopend

SAN NICOLAS — De vierde ‘Nature and Faces’ fotowedstrijd van Art is Aruba is weer van start gegaan. Fotografen hebben tot uiterlijk 1 december om foto’s in te zenden voor de twee categorieën, natuurfotografie en portretten en zo kans te maken op een expositie in Doral, Florida en een cadeaubon van 500 dollar te besteden bij de Amerikaanse fotozaak B&H Photo Video Pro Audio, inclusief verzending naar Aruba. Na een voorselectie door de professionele jury en het stemmen door publiek tijdens de Aruba Art Fair van 2019 won Jasmine Geerman vorig jaar de categorie natuur met haar foto ‘Reflection’ en David Troeger in categorie portretten met ‘The face of carnival spirit’. Fotografen kunnen met beide categorieën meedoen, maar slechts één foto per categorie inzenden via de website www.natureandfaces.com. Ook op de sociale media pagina van de organisatie is meer info te vinden. “Helaas is er dit jaar geen Aruba Art Fair”, laat organisator Tito Bolivar, die ook de bekende ‘mural tours in het centrum van San Nicolas verzorgt, weten aan deze krant. Wel worden er maandelijks exposities en workshops georganiseerd in de ArtisA galerie in San Nicolas.

Aandachtsweek tegen verslaving 25 oktober van start

ORANJESTAD — Fundacion Anti Droga Aruba (Fada) organiseert ook dit jaar weer haar zogenaamde ‘siman di locura’ waarbij er aandacht wordt gevraagd voor verslaving van zowel drugs als alcohol. De week start op maandag 25 oktober waarbij iedereen wordt gevraagd iets roods te dragen waarmee men uitstraalt dat men ‘nee zegt tegen drugs’.

Op dinsdag 26 oktober is het ‘crazy hair day’ waarbij iedereen wordt gevraagd om met een gek kapsel de straat op te gaan. Op woensdag 27 oktober is het ‘bo profesion, bo futuro-day’ waarin deelnemers worden aangemoedigd om in de outfit op werk of school te verschijnen van hun beroep dat ze het liefste zouden willen uitvoeren. Op donderdag 28 oktober is het ‘sox-it na droga dag’ waarop men wordt gevraagd gekleurde of gekke sokken te dragen. De week sluit af met de ‘Bo promesa-day’ waarbij men een positieve afspraak maakt met zichzelf. Iedereen die mee wil doen, kan zich online registreren via fada.aw, waar men zijn of haar foto’s kan uploaden.

UA organiseert open huis voor nieuwe studenten

ORANJESTAD — Aankomende studenten die de sfeer willen proeven binnen de Universiteit Aruba (UA), krijgen hiertoe de kans op vrijdag 15 en zaterdag 16 oktober. Dan houdt de universiteit namelijk een open huis. Tijdens de twee open dagen krijgen de studenten de kans om deel te nemen aan informatiesessies over de bachelorprogramma’s die de UA aanbiedt, alsook om vragen te stellen over de opleiding, studiemethoden en kosten. Op vrijdagavond vanaf zes uur kunnen de studenten meer informatie krijgen over de faculteiten en opleidingen Accounting & Finance and Marketing & Business (FEF), Recht (FdR), Organization, Governance and Management (OGM) en Sustainable Island Solutions through Science, Technology, Engineering and Mathematics (SIS-STEM). Op zaterdag vanaf negen uur ’s ochtends ligt de aandacht op The Academic Foundation Year (AFY), Social Work and Development (SWD) en Hospitality and Tourism Management Studies (FHTMS). Wie graag aanwezig wil zijn, moet zich aanmelden. Dit kan via de website www.ua.aw.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

					3	1		
			5	6	7		2	
8							7	
			4				9	7
9								5
6	2				8			
	4							9
	7		2	3	9			
		1	7					

DIFFICULTY RATING: ★★★★★
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

ZEE Een fijne dag van

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Wist u dat het afgelopen zaterdag ‘Nationale Krokettendag’ was? Tot vandaag wist ik het ook niet. Toevallig heb ik die dag wel gepast gevierd, maar dat was per ongeluk. Het is bijna iedere dag wel een dag van... 8 oktober was het bijvoorbeeld de ‘Dag van het Ei’. In deze krant is die gebeurtenis geruisloos voorbijgegaan, maar andere Arubaanse media hebben er wel gepast over geschreven.

In veel gevallen is het wel terecht dat een dag aan een bepaald fenomeen wordt toegekend. Je ziet dat media het oppakken, dat ministers er een woordje aan wijden, dat er aandacht is voor een bepaald probleem of ideaal. Welk ideaal of probleem op de eieren- en kroketten-dag aan de orde is, is mij een raadsel. Het zal wel een idee zijn van een belangenorganisatie, een productschap Eieren of iets dergelijks en de Vereniging van Krokettenbakkers.

Op verschillende dagen worden beoepsgronden in het zonnetje gezet. Nieuwbakken minister Rocco Tjon had het er maar druk mee. Eerst moest hij op de dag van de gevangenbewaarder

de cipiers en het andere personeel van het KIA toespreken, vervolgens werd de brandweer bezocht. Die hadden overigens niet een enkele dag, maar een hele week gekregen voor de brandpreventie. Gelukkig kon Rocco met wat *copy-paste* de beide gebeurtenissen en toespraken goed combineren. Waardering voor het werk, een paar vage beloften voor de toekomst en onvermijdelijke felicitaties.

Iemand feliciteren met de dag van...? Het staat me tegen. Moet je een cipier feliciteren met de dag van de gevangenbewaarder? Moet je op ouderendag

oudere mensen feliciteren? Op gezette tijden geeft mijn vrouw aan dat ik haar broer even de felicitaties moet overbrengen. Op de dag van de Russische vloot bijvoorbeeld. Niet dat hij daar deel van uitmaakt, hij heeft een gewoon kantoorbaantje, maar veertig jaar geleden heeft hij inderdaad zijn dienstdag bij de marine doorgebracht. Dat is blijkbaar goed voor een levenlang felicitaties. Ik ben een volgzaam type, ieder jaar krijgt hij waar hij blijkbaar recht op heeft.

Het is een wildgroei met al die gekke dagen. Wat moet ik met de ‘CapsLock-dag’, de ‘Boerenkooldag’ en de ‘Dag van de menopauze’? Die staan deze maand nog op het programma, evenals de ‘Antillendag’ trouwens. Die overbevolking van de agenda is te betreuren, want er zijn heel veel problemen die verdienen dat we er even bij stilstaan en die dagen lijken in de verdrukking te komen. Misschien moeten de Verenigde Naties zich hier maar eens mee bemoeien en een grondige sanering van de kalender doorvoeren. De ‘Dag tegen de mensenhandel’ kan dan blijven, de ‘Dag van de stralende beroepen’ verdwijnt dan in de prullenbak. Over de ‘Dag van de columnist’, die overigens nog niet bestaat, wil ik nog even nadenken. Het lijkt me wel leuk om op dagen dat de columnist minder geslaagd is, te kunnen zeggen: ‘Sorry mensen, ik had vandaag niet mijn dag’.

Amnesty International: Nederland draagt bij

Curaçao schendt nog steeds mensenrechten Venezolanen

WILLEMSTAD — Curaçao schendt nog steeds de mensenrechten van Venezolanen die een toevlucht zoeken bij de lokale autoriteiten. Dat stelt Amnesty International in haar nieuwe rapport ‘Nog steeds niet veilig: Venezolanen krijgen geen bescherming op Curaçao’. Bovendien draagt Nederland hieraan bij door (financiële) steun te geven.

door **Jomaira Angela**

Onlangs alarmerende signalen in de afgelopen jaren over ernstige schendingen van vluchtelingen- en migrantenrechten door de Curaçaose autoriteiten, hebben de Nederlandse autoriteiten hun samenwerking met en steun aan Curaçao juist versterkt, voornamelijk op het gebied van het opsporen, opsluiten en uitzetten van vluchtelingen en migranten.

In 2018 publiceerde de humanitaire organisatie het rapport ‘Opgesloten en uitgezet. Venezolanen krijgen geen bescherming in Curaçao’. Daaruit bleek dat de overheid Venezolanen het recht op internationale bescherming ontzegde. Venezolanen die geen verblijfsvergunning hadden werden automatisch gevangengezet, onder onmenselijke omstandigheden, waarna zij uitgezet werden.

Dit nieuwe onderzoek laat zien dat de situatie niet verbeterd is. Er wonen naar schatting van Amnesty International 17.000 ongedocumenteerde Venezolanen op Curaçao. Ze mogen niet werken of gebruik maken van het nationale zorgstelsel, waardoor ze grote kans lopen op uitbuiting en misbruik. De nieuwe beschermingsprocedure en de detentie van de vreemdelingen voldoen nog steeds niet aan internationale mensenrechtenstandaarden.

De organisatie tekende in het rapport de verhalen op van 22 gevluchte Venezolanen, onder wie ook minderjarigen, die te maken kregen met mensenrechtenschendingen zoals standaard detentie onder onmenselijke omstandigheden, mishandeling, het opzettelijk scheiden van gezinsleden, ontzegging van het recht om bescherming te zoeken en het onder druk zetten om te tekenen voor uitzetting.

Kinderen

Zo mocht een jongen (17), die gevangenzat in de vreemdelingenbarakken van het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK), zijn vader noch een advocaat zien. Het lukte de autoriteiten om hem te laten tekenen voor zijn uitzetting. Toen hij

op de luchthaven van Caracas aankwam, hielden de Venezolaanse autoriteiten hem acht uur vast, omdat ze het verdacht vonden dat een minderjarige had gereisd zonder de toestemming van zijn ouder(s).

In het geval van Yusmari werden haar twee zonen (15 en 16) automatisch gevangengezet, eerst in de barakken en na twee dagen in de gesloten jeugdinstelling. Yusmari mocht haar kinderen niet bezoeken. Toen ze eindelijk toestemming kreeg waren zij een paar dagen eerder al uitgezet.

Onmenselijk

De omstandigheden in de barakken zijn sinds het 2018-rapport onmenselijk gebleven aldus Amnesty, en in basisbehoeften als voedsel en hygiëne wordt onvoldoende voorzien. Er is nog steeds sprake van overbevolking en het gevoel van desoriëntatie door het ontbreken van prikkels. Ook worden sommige gevluchte Venezolanen opgesloten met veroordeelde criminelen in de reguliere gevangenissen. Amnesty-onderzoeker Yara Boff Tonella na zes maanden onderzoek: “De Venezolanen die ik kon spreken, kregen geen toegang tot basismiddelen zoals zeep, en zij zaten bijna de hele dag in een kleine cel met maar twee uurtees toegang tot een luchtkooi.”

Een groep vertelde tevens hoe de gevangenbewaarders hen geestelijk en fysiek mishandelde. Zo werden ze onder meer behandeld als criminelen en gedwongen om naakt klikkersprongen te maken. Dit draagt volgens de organisatie bij aan een sfeer van straffeloosheid voor de bewaarders en de politie. In 2019 werd een groep Venezolanen in vreemdelingendetentie door de politie met rubberkogels beschoten. Het opzettelijke en buitensporige geweld dat de politie tegen hen gebruikte en de ernst van de verwondingen lijken neer te komen op marteling, aldus de organisatie.

Klachtenprocedure

Bovendien is de klachtenprocedure voor gevangengezette vreemdelingen vrijwel ontoegankelijk, omdat het gevangenispersoneel hun daar geen informatie over geeft

en omdat het heel moeilijk is om een advocaat te regelen. Zelfs een officiële klacht van advocaten na bovengenoemd schietincident resulteerde niet in een onafhankelijk onderzoek.

“De nieuwe renovatieplannen voor de vreemdelingenbarakken, hoofdzakelijk gefinancierd door Nederland, lijken geen substantiële verbeteringen te omvatten: de barakken bevinden zich nog steeds op het gevangensterrein, er zijn geen niet-vrijheidsbenemende alternatieven voor detentie, en kinderen worden nog steeds gevangengezet op basis van hun migratiestatus.”

Bescherming

Amnesty International is ook bezorgd om het feit dat Curaçao mensen stelselmatig terugstuurt naar Venezuela zonder dat zij een eerlijke en zorgvuldige beschermingsprocedure hebben doorlopen.

Bovendien worden de beoordelingsgesprekken voor het beschermingsverzoek gevoerd door dezelfde vreemdelingenpolitie die ook verantwoordelijk is voor het oppakken van mensen zonder verblijfspapieren. Door deze dubbele verantwoordelijkheid bestaat het risico dat een verzoek niet onafhankelijk wordt beoordeeld. Tot nu toe is nog geen enkel beschermingsverzoek gehonoreerd.

Aanbevelingen

De overheid moet ervoor zorgen dat alle vreemdelingen die bescherming nodig hebben, toegang hebben tot de beschermingsprocedure. Deze moet voldoen aan internationale standaarden, waaronder dat niemand wordt uitgezet naar een plek waar hij of zij reëel gevaar loopt op ernstige mensenrechtenschendingen, wat een schending is van het principe van ‘non-refoulement’.

Tevens moet de overheid ervoor zorgen dat bij alle besluitvorming met betrekking tot kinderen de belangen van de kinderen altijd voorop staan. Ongeacht de migratiestatus van de ouder(s), mogen kinderen niet gevangengezet en/of van hen gescheiden worden. Als de regering bewijst dat migratiemaatregelen die de mensenrechten beperken noodzakelijk en proportioneel zijn, moet er voor de hele familie voor alternatieven voor detentie worden gezorgd.

Ook moet de overheid ervoor zorgen dat de detentie van

Foto: Jeroen Buisson

Archief: Ongedocumenteerde mannen in Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou.

migranten en mensen die internationale bescherming zoeken een uitzonderlijke maatregel is, die alleen als uiterste middel mag worden toegepast. De detentie moet zo kort mogelijk duren en mag alleen plaatsvinden indien nodig in de specifieke omstandigheden en in overeenstemming met een legitiem doel conform de internationale mensenrechtenwetgeving.

Bovendien moet de Nederlandse regering de risico's voor de mensenrechten beoordelen en bindende waarborgen hiervoor creëren bij de geboden steun. Tevens moet de Nederlandse regering een onafhankelijke onderzoekscommissie in het leven roepen die de verantwoordelijkheden van Nederland in de Curaçaose immigratieketen met het oog op mensenrechtenstandaarden onderzoekt, in het bijzonder de activiteiten van de kustwacht en het bewaken van de Venezolanen in de sporthal in 2019. In 2019 hielpen Nederlandse militairen bij het bewaken van een sportaal waar een groep Venezolanen onrechtmatig werd vastgehouden. Zij werden later collectief uitgezet zonder dat zij individueel een beschermingsbezoek konden indienen.

Daarnaast moet het Rijk ervoor zorgen dat gezamenlijke operaties of activiteiten niet betrokken zijn bij men-

senrechtenschendingen zoals refolement.

Klachtenprocedure

Bovendien is de klachtenprocedure voor gevangengezette vreemdelingen vrijwel ontoegankelijk, omdat het gevangenispersoneel hun daar geen informatie over geeft en omdat het heel moeilijk is om een advocaat te regelen. Zelfs een officiële klacht van advocaten na bovengenoemd schietincident resulteerde niet in een onafhankelijk onderzoek.

“De nieuwe renovatieplannen voor de vreemdelingenbarakken, hoofdzakelijk gefinancierd door Nederland, lijken geen substantiële verbeteringen te omvatten: de barakken bevinden zich nog steeds op het gevangensterrein, er zijn geen niet-vrijheidsbenemende alternatieven voor detentie, en kinderen worden nog steeds gevangengezet op basis van hun migratiestatus.”

Bescherming

Amnesty International is ook bezorgd om het feit dat Curaçao mensen stelselmatig terugstuurt naar Venezuela zonder dat zij een eerlijke en zorgvuldige beschermingsprocedure hebben doorlopen.

Bovendien worden de beoordelingsgesprekken voor het beschermingsverzoek gevoerd door dezelfde vreemdelingenpolitie die ook verantwoordelijk is voor het op-

pakken van mensen zonder verblijfspapieren. Door deze dubbele verantwoordelijkheid bestaat het risico dat een verzoek niet onafhankelijk wordt beoordeeld. Tot nu toe is nog geen enkel beschermingsverzoek gehonoreerd.

Aanbevelingen

De overheid moet ervoor zorgen dat alle vreemdelingen die bescherming nodig hebben, toegang hebben tot de beschermingsprocedure. Deze moet voldoen aan internationale standaarden, waaronder dat niemand wordt uitgezet naar een plek waar hij of zij reëel gevaar loopt op ernstige mensenrechtenschendingen, wat een schending is van het principe van ‘non-refoulement’.

Tevens moet de overheid ervoor zorgen dat bij alle besluitvorming met betrekking tot kinderen de belangen van de kinderen altijd voorop staan. Ongeacht de migratiestatus van de ouder(s), mogen kinderen niet gevangengezet en/of van hen gescheiden worden. Als de regering bewijst dat migratiemaatregelen die de mensenrechten beperken noodzakelijk en proportioneel zijn, moet er voor de hele familie voor alternatieven voor detentie worden gezorgd.

Ook moet de overheid ervoor zorgen dat de detentie van migranten en mensen die internationale bescherming

zoeken een uitzonderlijke maatregel is, die alleen als uiterste middel mag worden toegepast. De detentie moet zo kort mogelijk duren en mag alleen plaatsvinden indien nodig in de specifieke omstandigheden en in overeenstemming met een legitiem doel conform de internationale mensenrechtenwetgeving.

Bovendien moet de Nederlandse regering de risico's voor de mensenrechten beoordelen en bindende waarborgen hiervoor creëren bij de geboden steun. Tevens moet de Nederlandse regering een onafhankelijke onderzoekscommissie in het leven roepen die de verantwoordelijkheden van Nederland in de Curaçaose immigratieketen met het oog op mensenrechtenstandaarden onderzoekt, in het bijzonder de activiteiten van de kustwacht en het bewaken van de Venezolanen in de sporthal in 2019. In 2019 hielpen Nederlandse militairen bij het bewaken van een sportaal waar een groep Venezolanen onrechtmatig werd vastgehouden. Zij werden later collectief uitgezet zonder dat zij individueel een beschermingsbezoek konden indienen.

Daarnaast moet het Rijk ervoor zorgen dat gezamenlijke operaties of activiteiten niet betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen zoals refolement.

Veel vragen over wet voor getinte ruiten in het verkeer

WILLEMSTAD — Vanuit de Staten kwamen er maandag heel veel vragen over het initiatiefvoorstel van de MFK-fractie om de Wegenverkeersverordening aan te passen waardoor meer getinte voor/zijruiten in het verkeer zijn toegestaan. De fracties van PAR, MAN en PNP gaven aan niet tegen de wet te zijn, maar wel dat er vragen rijzen.

Het voorstel van de MFK heet formeel de ‘Initiatiefontwerplandsverordening tot wijziging van de Wegenverkeersverordening Curaçao’. In de huidige verkeerswet wordt er gesproken over een lichtdoorlaatbaarheidsnorm van 70 procent.

De indianers willen dit verlagen naar 35 procent. Als argumenten hiervoor worden gezondheidsoverwegingen genoemd, maar ook dat de wetswijziging het interieur van auto's moet gaan beschermen.

De wetswijziging is volgens de indianers ingege-

ven door de noodzaak om schadelijke ultraviolette stralen te weren en het reduceren van de temperatuur in de auto. Hierbij wordt er gewezen op de schadelijke gevolgen van uv-stralen voor ogen en de huid.

Het is niet voor het eerst dat deze wet op tafel komt. In 2016 diende toenmalig PNP-Statenlid Humphrey Davelaar een dergelijk voorstel in. Nadat de PNP-fractie in 2017 uit de Staten verdween, werd in het in 2018 door toenmalig MFK-leider Gerrit Schotte overgenomen. Het is deze wet die nu, in aangepaste

vorm, door de Staten in behandeling werd genomen. Over het feit dat deze wet vanochtend op de agenda van een Centrale Commissie stond was veel te doen. Vanuit de oppositie waren er vragen of deze wet, gezien de vele problemen op financieel, sociaal, economisch en gezondheidsgebied, waar het eiland op dit moment mee kampt, nu wel prioriteit heeft. Maar namens de indianers stelde MFK-fractievoorzitter Amerigo Thodé dat de wet, een initiatiefvoorstel van een Statenlid, al sinds 2016 is blijven liggen. “Gaan we zo met onze collega's om”, vroeg hij zich af. Hij wees er ook op dat op Bonaire ook een lichtdoorlaatbaarheidsnorm van 35 procent wordt gehanteerd.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel gaven verschillende Statenleden aan

niet tegen de wet te zijn – Ana-Maria Pauletta (PAR) noemde de wet zelfs sympathiek – maar wel waren er tal van vragen over het ontwerp. Pauletta constateerde dat de wet nog niet klaar was voor behandeling. Ze wees erop dat er tal van vragen, sommigen zelfs uit 2018, nog openstaan en ook dat vragen gericht aan de ministeries van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) en van Justitie, onbeantwoord zijn gebleven. Pauletta vroeg naar relevante onderzoeken naar de noodzaak van de wet en de behoefte die er onder weggebruikers bestaat voor de aanpassing.

Ook Giselle Mc William (MAN) stelde niet tegen de wet te zijn, maar hamerde op het belang van een goede wet in het belang van de Curaçaose burgers. Ook zij drong aan op nader onder-

zoek met betrekking tot de wetswijziging. Zo vroeg zij hoe de handhaving en controle van de wet vorm moet krijgen. Ook PNP'er Corrine Djaoen-Genaro gaf aan met vragen te zitten. Eduard Braam (MFK) vond de discussie of de wet nu wel of prioriteit geniet schadelijk voor de onderhandelingspositie met Nederland. “Alle wetten hebben prioriteit”, gaf hij aan, terwijl het Statenlid, dat van huis uit arts is, wees op de schadelijke gevolgen van zonnestralen, als gevolg van klimaatverandering, voor de gezondheid van burgers op het eiland.

Rennox Calmes (TPK), die in het verleden vraagtekens had bij de wetswijziging, stelde nu er geen probleem mee te hebben. “Het volk wil donkere ruiten.”

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Heeft u interesse om te adverteren? Bel ons op telefoonnummer 582-4333 of stuur ons een email: avisoaruba@amigoe.com

Regeringscommissaris Statia praat Tweede Kamer bij over opgravingen

DEN HAAG — De Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops heeft het aan het bestuur van Sint Eustatius overgelaten om de Tweede Kamer een update te geven over de opgravingen op de historische begraafplaats Golden Rock.

De Vaste Commissie voor Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer had medio september gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot de archeologische opgravingen bij de luchthaven van Sint Eustatius. De opgravingen door het St. Eustatius Centre for Archaeological Research (Secar) werden stopgezet nadat duidelijk werd dat het om een grote begraafplaats van tot slaaf gemaakte mensen ging. In zijn brief aan de Tweede Kamer wijst Knops erop dat de archeologische opgravingen onder de verantwoordelijkheid van de regeringscommissaris van Statia vielen en dat de rol van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) beperkt was tot het volgen van de

zaak en het geven van advies waar nodig'. Als zodanig werd de regeringscommissaris van Statia gevraagd te reageren op het verzoek van het parlement. In een reactiebrief van 4 oktober heeft waarnemend regeringscommissaris Claudia Toet een update gegeven over de archeologische opgravingen, de oprichting van de Statia Heritage Research Commission (SHRC) en de drie fasen van het onderzoek. Omdat de opgravingen nogal wat opschudding veroorzaakten op het eiland, werd het project niet alleen voor onbepaalde tijd uitgesteld, maar werd er op 17 september ook een onafhankelijke commissie van erfgoed- en archeologieskundigen opgericht. De commissie richt zich op twee hoofdzaken. Het zal

het proces op de voormalige begraafplaats van de Golden Rock Plantation evalueren en aanbevelen hoe dit project kan worden voortgezet. Het zal ook advies geven over onderzoekspraktijken met betrekking tot cultureel erfgoed op Sint Eustatius, inclusief aanbevelingen over hoe te voldoen aan internationale normen.

Na de voorbereidende fase is de tweede fase van de commissie gestart waarin wordt gewerkt met vier afzonderlijke subgroepen, waarbij elke groep door een leider van de Statia-gemeenschap, een antropoloog, een archeoloog en een erfgoedexpert wordt vertegenwoordigd.

De vier subgroepen beoordelen de situatie van het opgravingsgebied en stellen een individuele evaluatie op. De conclusies van deze vier subgroepen zullen worden gecombineerd in een definitief evaluatierapport.

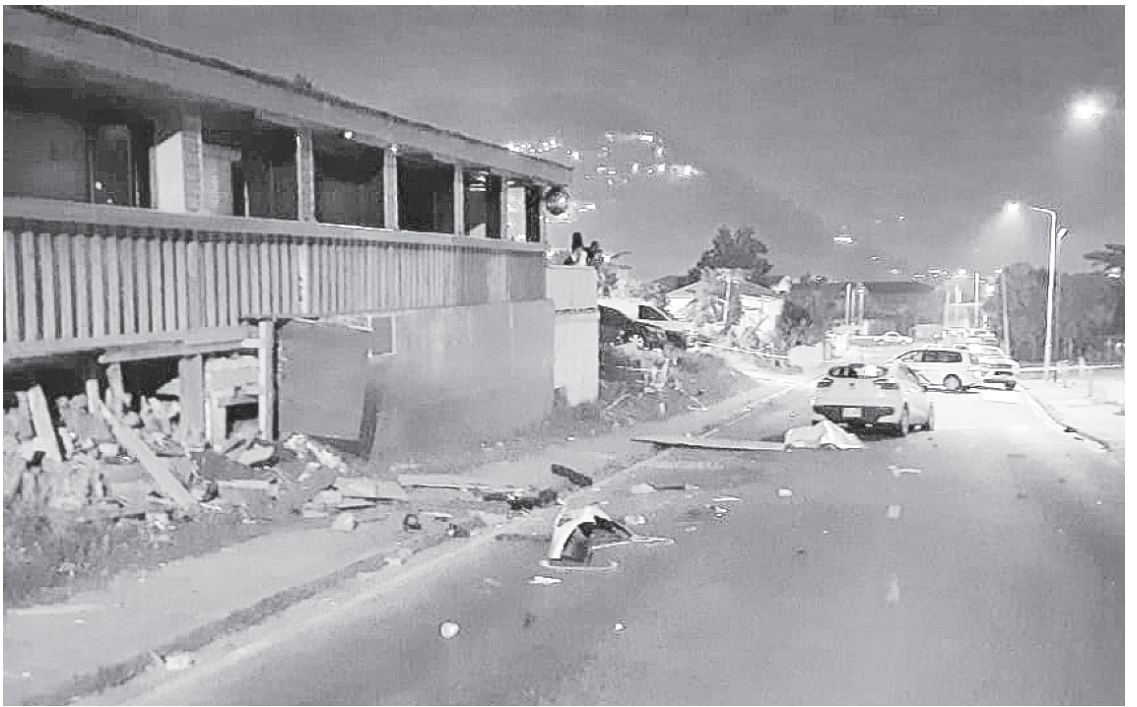
Een belangrijk onderdeel van het werk van de commissie in de tweede fase is

het onderzoeken van de internationale normen voor de omgang met menselijke resten en archeologisch onderzoek. Daarna zal de commissie beoordelen of Secar deze internationale normen goed heeft geïmplementeerd tijdens de opgravingen op de Golden Rock-begraafplaats.

Verder zal de commissie aanbevelingen doen over de toepassing van internationale normen, het betrekken van de gemeenschap bij erfgoedonderzoek, en het respectvol omgaan met kunstvoorwerpen en herbegraven van menselijke resten, laat waarnemend regeringscommissaris Toet aan de Tweede Kamer weten.

In de derde fase zal de commissie een gemeenschapsenquête op Statia organiseren om de publieke opinie over deze kwestie te peilen. Rondetafelgesprekken later dit jaar behoren tot de mogelijkheden. De conclusies van het onderzoek en de aanbevelingen van de commissie worden opgenomen in een eindrapport dat eind dit jaar gereed moet zijn.

Voetganger dodelijk verongelukt

De ravage, veroorzaakt door het ongeluk.

PHILIPSBURG — Strandjongens op het strand van Great Bay op Sint Maarten zijn in shock. Het leven van hun collega en vriend D. werd opgeëist door een roekeloze chauffeur toen hij op het trottoir langs de A.J.C. Brouwer Road tegenover bouwmarkt ACE liep.

Het dodelijke ongeval gebeurde zaterdagochtend rond 0.30 uur. Meerdere politiepatrouilles en ambulancepersoneel kwamen ter plaatse. Bij aankomst trof de politie de man aan op het trottoir en hij vertoonde geen tekenen van leven.

D., afkomstig uit Jamaica, liep de heuvel op in de richting van Kooyman Hardware

en was op weg naar huis nadat het uitgaansleven om 23.00 uur was gesloten. Een vrouw in een witte Kia Rio met kenteken P-3998 kwam met hoge snelheid bergafwaarts uit de richting van Cole Bay.

De bestuurder verloor de macht over het stuur. Het voertuig kwam daardoor aan de rechterkant van de weg

tegen de rand van het trottoir, waardoor het naar links zwenkte. De auto raakte D. en sloeg hem tegen de muur van een bar tegenover ACE. D. overleed ter plaatse aan een ernstig hoofdtrauma. Hij is per ambulance van de locatie naar het ziekenhuis vervoerd en is daar officieel dood verklaard.

De bestuurder van de witte Kia Rio is later in opdracht van de officier van justitie aangehouden. Het onderzoek moet uitwijzen of ze onder invloed van alcohol reed.

Geen geld meer voor Covid-steun

WILLEMSTAD — De regering heeft op dit moment geen fondsen om de Covid-steun per eind deze maand te dekken. In verband hiermee wordt dit hulpproject aangepast. Met name werklozen worden geholpen om opnieuw toe te treden op de arbeidsmarkt. Dit meldde het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) afgelopen week.

Soaw maakte afgelopen woensdag nog ruim 3 miljoen gulden aan Covid-steun over aan 11.515 burgers. Deze kunnen voor deze maand nog inkopen doen in aangewezen mini- en supermarkten.

Voorgeschiedenis

De regering heeft sinds de uitbraak van Covid-19 in maart vorig jaar op Curaçao een hulpprogramma samengesteld. Dit loopt via Soaw en bestaat uit een maandelijke uitkering voor kortwerkklozen, alsook uit voedselgeld voor onderstandtrekkers en minderbedeelden. Verder valt ook het verstrekken van voedselpakketten en warme maaltijden hieronder.

Per eind mei nam Soaw het hulpprogramma van het Rode Kruis Curaçao over, dat met Nederlandse fondsen werd bekostigd. Deze overname werd door de regeringen van Nederland en Curaçao geaccordeerd en opgenomen in het Landspakket, waarin afspraken staan over de liquiditeitssteun.

Soaw voegde de twee hulpprogramma's samen en startte na een revisie een

nieuwe hulpfase. Hierbij werden passen verstrekt aan degenen die in aanmerking komen voor voedselhulp. Het gaat om 11.515 personen.

Donkere wolken

Plotseling verschenen echter donkere wolken boven het hulpprogramma van de regering, na bekendmaking op 24 september van het uitstel van de Nederlandse liquiditeitssteun voor de periode oktober tot en met eind december. Hierdoor werden Soaw en het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) het hardst getroffen.

Voorafgaand daaraan had het Soaw medio september besloten de Covid-steun te evalueren. Er zou worden nagegaan of de huidige hulp dient te worden voortgezet en zo ja, voor hoe lang. Dit besluit werd ingegeven door het feit dat in de laatste maanden het aantal aanmeldingen voor regeringshulp sterk was afgenomen.

Nadat de overheidsdienst woensdag nog 3,06 miljoen gulden op de pasjes van de 11.515 burgers stortte, deelde het ministerie in het weekeinde mee dat het kampt met een tekort aan liquide middelen. Dit houdt in dat per eind deze maand de pasjes niet opgewaardeerd zullen worden.

In dat verband meldt Soaw dat het hulpproject wordt aangepast dan wel omgegooid. De overheidsdienst gaat proberen werklozen te begeleiden om de lokale arbeidsmarkt opnieuw te betreden. Het ministerie heeft in dit kader al sinds de vorige regering een aantal projecten lopen.

Bonaire

In het kort

Brand in tuinhuisje

Een dienstdoende patrouille ontdekte gisteren omstreeks 07.00 uur een tuinhuisje dat in brand stond op het erf van een woning in Amboina. De brandweer kwam ter plekke en bluste de brand. In het tuinhuisje bevonden zich een wasmachine en een matras. Waarschijnlijk was een verlengsnoer de veroorzaker van de brand. De zaak wordt onderzocht.

Woningoverval

De politiecentrale kreeg zondag omstreeks 23.00 uur melding dat er een overval had plaatsgevonden in de wijk Nawati. Tijdens de overval hebben de daders schoten gelost. Er waren geen gewonden. Het betrof drie personen waarvan het gezicht bedekt was. De zaak is in onderzoek.

Verkeerscontroles

Vrijdagavond werden er verkeerscontroles gehouden op twee verschillende locaties, één bij de Kaya Korona en één bij de Bulevar Gobernador Nicolaas Debrot. Bij de Kaya Korona werden in totaal 41 voertuigen gecontroleerd, waarbij 12 processen-verbaal werden uitgeschreven. Ook werd een kleine hoeveelheid hasj in beslag genomen als gevolg van een controle in het kader van de Opiumwet, doordat er een sterke drugsgeur uit de auto kwam toen deze werd gestopt.

Bij de Bulevar Gobernador Nicolaas Debrot werden in totaal 35 voertuigen gecontroleerd, waarbij 2 processen-verbaal werden uitgeschreven. De processen-verbaal werden uitgeschreven voor onder andere het rijden zonder rijbewijs, zonder verzekering en voor het rijden zonder autogordel.

Tijdens een verkeerscontrole aan de Kaya Libertador Simon Bolívar zaterdagochtend werden de technische staat van de voertuigen en de benodigde documenten gecontroleerd. Hierbij werden in totaal zestien motorvoertuigen gecontroleerd; vier processen-verbaal voor het rijden zonder autogordel. Zondag omstreeks 18.20 uur werd een verkeerscontrole uitgevoerd op de Kaya L.D. Gerharts waarbij drie motorvoertuigen werden gestopt en gecontroleerd. Er werden drie processen-verbaal uitgeschreven, waarvan twee voor het rijden zonder autogordel en een voor het rijden zonder verzekering.

Fiets gestolen

Zaterdagochtend werd aangifte van diefstal van een zwarte fiets van het merk Rockhopper gedaan. De fiets zat in de achterbak van een pick-up die bij een woning aan de Kaya Esther geparkeerd stond. De zaak wordt onderzocht.

Natuurlijke dood

Op vrijdag 8 oktober kreeg de politiecentrale melding dat er een persoon ziek was geworden in Rincon. Bij aankomst van de ambulance en de patrouille gaf de dame geen teken van leven. De schouwarts die ter plekke kwam, constateerde dat het om een natuurlijke dood ging. Het betreft een 37-jarige vrouw met de initialen S.S.M.A.

Aanrijding

Op de Kaya Korona vond vrijdag omstreeks 11.25 uur een eenzijdige aanrijding met een scooter plaats. De bestuurder van de scooter werd met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling.

Plan voor herplaatsing dumpbewoners bijna klaar

PHILIPSBURG/DEN HAAG — Een plan voor herplaatsing van personen die in de buurt van de stortplaats wonen, bevindt zich in de afrondende fase. Dat stelde demissionair staatssecretaris Raymond Knops vorige week naar aanleiding van schriftelijke vragen van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer.

Een van de onderwerpen waarover de commissie duidelijkheid wilde, was het stortplaats-project en de mensen (waaronder ongedocumenteerden) die in de onmiddellijke nabijheid van de dump wonen. "Heeft de Wereldbank de Nederlandse Staat gevraagd de ongedocumenteerden te herplaatsen? Klopt het dat de Nederlandse Staat geen ongedocumenteerde personen herplaatst?"

Knops antwoordde dat een van de eisen voor projecten van het door de Nederlandse regering gefinancierde Trustfonds is dat ze geen

negatieve gevolgen mogen hebben voor mens en milieu. "In dat kader zijn de rechten van alle personen die te maken krijgen met onvrijwillige herplaatsing binnen een project veiliggesteld door het beleid van de Wereldbank. De (legale) status van personen speelt daarbij geen rol. Om te komen tot een duurzame oplossing voor de dump, zal het werk dat moet worden gedaan om de overvolle stortplaats risico's met zich mee te brengen voor mensen die in de directe nabijheid wonen, inclusief ongedocumenteerde personen. Om die reden zullen zij hun huizen moe-

ten verlaten. De oplossing is natuurlijk nieuwe huisvesting, maar andere compensatie zijn ook mogelijk." Een plan voor herplaatsing is in de afrondende fase na zorgvuldige voorbereiding, aldus Knops. Hij merkte op dat het klopt dat mensen die in Nederland wonen en geen legale status hebben, niet in aanmerking komen voor een woonvergunning, wootoeslagen of herplaatsing.

Volgens Knops was en blijft de dump en het ontwikkelen van duurzaam afvalbeleid op Sint Maarten een prioriteit. Nederland heeft Sint Maarten technische bijstand geboden om een duurzaam afvalbeleidstelsel in te voeren. "Het is en blijft aan Sint Maarten om beleid in te voeren en de benodigde veranderingen uit te voeren", stelde hij.

Rode Kruis Saba organiseert open huis op 16 oktober

THE BOTTOM — Het Rode Kruis op Saba houdt op zaterdag 16 oktober een open huis in het Rode Kruiskantoor en de kringloopwinkel in Windwardside van 11.00 tot 16.00 uur.

Tijdens het eerste evenement kunnen mensen informatie krijgen over het werk van het Rode Kruis in het algemeen, profiteren van verkoopartikelen in de kringloopwinkel, en zich aanmelden voor trainingen om een certificering te behalen voor EHBO, reanimatie (cardiopulmonale reanimatie) en AED (automatische externe defibrillator, gebruikt om personen met een plotselinge hartstilstand te helpen).

De organisatie wil het momentum, het open huis, gebruiken om EHBO-cursussen te promoten. Saba heeft inmiddels eigen EHBO-instructeurs, opgeleid door het Nederlandse Rode Kruis. In het verleden vertrouwde het Rode Kruis van Saba altijd op instructeurs van een van de naburige overzeese vestigingen, zoals het Rode Kruis Sint Eustatius. In juli van dit jaar stuurde het Nederlandse Rode Kruis een trainer, Louise Schalkoort, naar Saba, waardoor Saba en Sint Eustatius elk twee vrijwilligers konden laten opleiden tot instructeur. De nieuwe instructeurs op

Rode Kruis-trainer Louise Schalkoort (m) met nieuwe Rode Kruis-instructeurs Tony Hughes (l) en Jessica Gumbs (r).

Saba zijn Tony Hughes en Jessica Gumbs. Beiden zijn langdurig vrijwilliger van het Rode Kruis Saba en Hughes is tevens bestuurslid.

Hughes en Gumbs zullen beginnen met het geven van EHBO-cursussen voor volwassenen en kinderen. Tijdens het open huis op 16 oktober zullen zij demonstraties geven van reanimatie en EHBO. Geïnteresseerden kunnen zich al aanmelden voor een cursus. Als grootste humanitaire organisatie die altijd op vrijwilligers vertrouwt, zal het Rode Kruis van Saba ook vrijwilligerswerk promoten tijdens het open huis. Tijdens het evenement kunnen mensen meer informatie krijgen over de vereisten om vrijwilliger te worden. Tijdens het open huis is de kringloopwinkel geopend met een speciale uitverkoop.

Penshonado's Sehós stappen naar de rechter

WILLEMSTAD — De Asosiashon Penshonadonan di St. Elisabeth Hospitaal (APS) heeft een rechtszaak aangespannen tegen de oude ziekenhuisdirectie. De associatie onder leiding van Felix Pinedo eist de uitbetaling van ongeveer 15 miljoen gulden achterstallig pensioen.

De gepensioneerden van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) strijden al jaren voor uitbetaling van hun pensioen.

De naar schatting 15 miljoen gulden is afkomstig van de inhouding van 1 pro-

cent op de salarissen van het ziekenhuispersoneel. Tussen de 900 en 1200 gepensioneerden en sommige werknemers die overgegaan zijn naar het Curaçao Medical Center (CMC) komen in aanmerking voor uitbetaling van die tussen

1991 en 2008 ingehouden pensioenpremies. Na een open brief aan het bisdom, vergaderingen met de toenmalige ziekenhuisdirectie en talloze ledenvergaderingen stapte ASP nu naar de rechter. De Sehós-directie spreekt echter tegen dat er 1 procent van het brutosalaris werd ingehouden.

Nu meldt ASP dat via het advocatenkantoor van Sheldry Osepa (PNP-Statelid) een verzoekschrift

voor een rechtszaak is ingediend tegen Sehós. Voorafgaand hieraan werd een werkcontract getekend door vertegenwoordigers van de Komishon Chiki van ASP, het ASP-bestuur, zorgvakbond CBV en de advocatenpraktijk.

Het ASP-bestuur wacht nu op het Gerecht in Eerste Aanleg voor het bekendmaken van een datum voor de behandeling van de rechtszaak.

Euro

In de min

AMSTERDAM — Ahold Delhaize behoorde vandaag tot de grootste dalers in de AEX-index, die een eerder fors koersverlies vist terug te dringen. De hoofdindex op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent in de min op 771,34 punten. De MidKap won 0,2 procent tot 1051,67 punten. De beurzen in Frankfurt, Parijs en Londen daalden tot 0,5 procent. Naast Ahold Delhaize (min 2 procent) behoorde Arcelor-Mittal tot de staartgroep in de AEX, met een verlies van 2,2 procent. Het staalconcern was een dag eerder nog de grote winnaar met een plus van ruim 4 procent. Chemicaliëndistributeur IMCD ging aan kop met een winst van 1,3 procent. Toeleverancier aan apotheken Fagron, die morgen met cijfers komt, klom 1,7 procent in de MidKap, dankzij een koopadvies van KBC Securities. De euro was 1,1557 dollar waard, tegen 1,1573 dollar een dag eerder. De olieprijsen gingen licht omhoog. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,2 procent meer op 80,66 dollar en Brentolie werd 0,3 procent duurder op 83,86 dollar per vat.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag lager gesloten en staakte daarmee een driedaagse herstelrally. De toonaangevende Nikkei in Tokio sloot uiteindelijk 0,9 procent in de min op 28.230,61 punten. Techinvesteerder SoftBank, een zwaargewicht in de index, zakte dik 2 procent. Robotfabrikant Fanuc en de maker van medische apparatuur Terumo verloren ruim 1 procent. De luchtvaart aandelen en detailhandelsbedrijven, die eerder nog profiteerden van het optimisme over de heropening van de economie, werden ook van de hand gedaan. Eneos klom meer dan 1 procent. In Hongkong raakte de Hang Seng-index tussentijds 1,3 procent kwijt. Het aandeel China Evergrande New Energy Vehicle dikte 6 procent aan in Hongkong na de belofte van het bedrijf om volgend jaar te beginnen met de productie van elektrische voertuigen. Het bedrijf is een onderdeel van het noodlijdende Chinese vastgoedconcern Evergrande, dat gisteren opnieuw een betalingsstermijn voor obligaties zag verstrijken. De handel in het aandeel Evergrande ligt nog altijd stil.

Wall Street

Omhoog

NEW YORK — Amerikaanse beleggers reageren vandaag geschokt op de aankondiging dat farmaceut CureVac stopt met het ontwikkelen van een vaccin tegen Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Het aandeel van het Duitse bedrijf ging vandaag circa 10 procent omlaag bij de opening van de beurzen op Wall Street. De Dow-Jonesindex ging in de vroege handel in New York 0,2 procent omhoog naar 34.561 punten. De brede S&P 500 won 0,1 procent tot 4366 punten en techbeurs Nasdaq kreeg er 0,2 procent bij op 14.513 punten. Tesla (plus 1,8 procent) weet ook de aandacht op zich gericht. De fabrikant van elektrische auto's zag zijn leveringen van in China gemaakte wagens in september voor de tweede maand op rij toenemen. Branchegeenoot GM werd 1 procent hoger gezet. Het autoconcern maakte met het Zuid-Koreaanse LG Electronics afspraken over het terugvorderen van bijna 2 miljard dollar aan kosten rond een terugroepactie van de accu van de Chevrolet Bolt.

IMF-topvrouw kan aanblijven na integriteitskwestie

WASHINGTON — Kristalina Georgieva, de in opspraak geraakte topvrouw van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), mag op haar plek blijven. De raad van bestuur (RvB) van het in Washington gevestigde IMF heeft in een verklaring zijn ‘volledige vertrouwen’ uitgesproken in de Bulgaarse hoogleraar economie.

De RvB besloot gisteren Georgieva aan te houden als topvrouw, na urenlange vergadersessies in de afgelopen dagen over haar toekomst. Volgens de raad kan na het bekijken van al het bewijs niet worden vastgesteld dat Georgieva een ‘ongepaste rol’ heeft gespeeld.

De topvrouw kreeg volgens ingewijden binnen het IMF de steun van Frankrijk en andere Europese landen. De Verenigde Staten en Japan drongen naar verluidt aan

op een grondig onderzoek naar de beschuldigingen aan haar adres. Volgens persbureau Bloomberg besloten de VS gisteren uiteindelijk om niet op het ontslag van de 68-jarige Georgieva aan te sturen.

Wereldbank

De Bulgaarse wordt ervan beticht een aantal jaar geleden, toen ze nog bij de Wereldbank werkte, druk te hebben uitgeoefend om China beter te laten presteren in een ranglijst voor landen

met een aantrekkelijk bedrijfsklimaat. Zelf heeft Georgieva de beschuldigingen fel tegengesproken. Ze zou nooit op het verdraaien van feiten hebben aangedrongen.

Georgieva had er voor haar komst bij het IMF al een lange carrière bij de Wereldbank opzitten. In de jaren negentig begon ze er als milieueconoom. Daarna vervulde ze er meerdere functies, tot ze in 2010 werd benoemd tot eurocommissaris. In Brussel was ze meer dan vier jaar verantwoordelijk voor internationale samenwerking en ontwikkeling, en humanitaire hulp en crisismanagement. Daarna ging ze van november 2014 tot eind 2016 over begroting en personeelszaken. Georgieva

was in het verleden ook nog even in beeld als mogelijk secretaris-generaal van de Verenigde Naties (VN). Begin 2017 keerde ze terug bij de Wereldbank, waar ze als bestuurder de dagelijkse leiding in handen kreeg. Na het vertrek van Wereldbankbaas Jim Yong Kim stond ze in 2019 zelfs korte tijd aan het hoofd van de Wereldbank. Later dat jaar maakte ze de overstap naar het IMF. Toen er werd gezocht naar een opvolger voor Lagarde bij het IMF was voormalig Nederlands minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem ook een van de kandidaten. Maar na een stemming bleek dat Georgieva kon rekenen op meer steun voor de topfunctie bij het IMF, waarna Dijsselbloem zich terugtrok.

Cycloon teistert kust China en verergert problemen leveringsketen

BEIJING — De tropische storm Kompasu, die de kust in het zuiden van China teistert, zorgt voor verdere problemen in de leveringsketen. Vanwege de storm is het tijdelijk niet mogelijk om containers te laden en te lossen in de haven Yantian in Shenzhen, de technologiehoofdstad van China. Het aantal schepen dat wacht om een van de drukste havens ter wereld binnen te varen, is opgelopen tot 67, aldus data van persbureau Bloomberg. Dat is het hoogste aantal sinds eind augustus.

Kompasu is de tweede tropische storm in korte tijd die de kust van Zuid-China teistert na cycloon Lionrock die in het weekeinde zorgde voor problemen in onder andere Hongkong. Knelpunten bij containerterminals over de hele wereld zetten druk op de bevoorradingsketens. Die hebben toch al moeite om de

Foto: Shutterstock

Door de storm kunnen er geen containers geladen en gelost worden in de haven Yantian.

vraag bij te benen. Corona-uitbraken in havens, samen met tekorten aan scheepscontainers en arbeidskrachten verergeren de problemen, net als een aantal ver-

storingen in Chinese havens eerder dit jaar. China hanteert een zeer streng beleid ten aanzien van het coronavirus. Eerder zette het land havenactivi-

teiten stop nadat enkele havenarbeiders besmet bleken. Een eerdere tyfoon zorgde eerder ook al voor verstoringen in de haven van Shanghai.

CBS: Aantal faillissementen blijft laag, ondanks lichte stijging

DEN HAAG — Het aantal bedrijven dat failliet is verklaard, is in september licht gestegen, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Toch blijft het aantal uitgesproken faillissementen ‘op een onverminderd laag niveau’, wat vermoedelijk te maken heeft met de coronasteun van de overheid. In september zijn, exclusief eenmanszaken, 117 bedrijven failliet verklaard. Dat zijn er achttien meer dan in augustus.

Het aantal uitgesproken faillissementen was in mei 2013 het hoogst met 816 bedrijven en instellingen. Daarna nam het aantal tot en met augustus 2017 af. Vervolgens bleef het aantal faillissementen tot halverwege vorig jaar rela-

tief gelijk. Sindsdien is het aantal bankroeten afgenomen. In augustus werd qua faillissementen het laagste niveau in ruim dertig jaar bereikt.

De handel was andermaal de bedrijfstak met de mees-

te faillissementen in september. Dat is ook een van de sectoren met de meeste bedrijven. Relatief gezien gingen volgens het CBS in de sector verhuur en overige zakelijke diensten de meeste bedrijven failliet.

Het gemelde cijfer is gecorrigeerd voor het aantal zittingsdagen, want veel rechtbanken doen hun faillissementsuitspraken op een vaste dag in de week. Van die vaste dag, doorgaans de dinsdag, zijn er in de ene maand meer dan in de andere maand.

Ook de Raad voor de Rechtspraak stelt dat het aantal faillissementen met 174 nog altijd op een ‘ongekend laag niveau’ zit. Anders dan het CBS telt de Raad ook het aantal failliete eenmanszaken in de cijfers mee. In vergelijking met een maand eerder ging het om een stijging met elf. Op jaarbasis vielen 144 bedrijven minder om. Naast de impact van de coronasteun speelt ook mee dat rechters in de kern gezonde bedrijven vanwege de coronacrisis minder snel failliet laten gaan.

EasyJet: Vliegticket duurder door buitensporige tarieven Schiphol

LONDEN — Vliegen van en naar Schiphol wordt nog duurder omdat de luchthaven ‘buitensporige tarieven’ gaat hanteren. Dat zegt easyJet. Volgens de Britse prijsvechter wil Schiphol de tarieven die het vliegtuigmaatschappijen rekent de komende drie jaar met 40 procent verhogen. Alleen al het gebruik van Schiphol kost straks meer dan 50 euro per passagier, aldus de prijsvechter.

“Dit is monopolistisch gedrag”, zegt een woordvoerder. Topman Johan Lundgren van easyJet zei in een toelichting op de kwartaalcijfers dat luchthavens zoals Schiphol moeten begrijpen dat maatschappijen nog aan het herstellen zijn van de coronacrisis. EasyJet laat weten de extra kosten te moeten doorberekenen aan de consument. Volgens de Britse prijs-

vechter is Schiphol een van de duurste luchthavens. Toch is dat voor easyJet geen reden om het vliegveld minder te gebruiken omdat Nederland een belangrijke markt is voor het bedrijf. Eind oktober maakt Schiphol de nieuwe tarieven bekend.

Herstel uit crisis

EasyJet, een van de grootste gebruikers van luchthaven

Wankelend Evergrande mist weer rentebetalingen

BEIJING — China Evergrande Group heeft gisteren weer rentebetalingen gemist op obligaties. Dat zeggen obligatiehouders tegen persbureaus Reuters en Bloomberg. Het zou de derde keer in drie weken zijn dat de Chinese vastgoedontwikkelaar schulden niet kan afbetalen. Het in opspraak geraakte Evergrande kampt met een enorme schuldenlast. Er wordt gevreesd voor een domino-effect van faillissementen als het bedrijf omvalt.

Gisteren werd duidelijk dat Evergrande waarschuwingen om de schulden te verminderen structureel heeft genegeerd. Dat zei de voormalige hoofdeconoom van het bedrijf, Ren Zeping.

Evergrande gaat gebukt onder een schuld van omgerekend 260 miljard euro. Waarschijnlijk is er een deal in de maak om kapitaal op te halen. Branchegeenoot Hopson Development wil volgens eerdere berichtgeving van Chinese media voor omgerekend 4,3 miljard euro een belang van 51 procent nemen in de vastgoedtak van het bedrijf. Vorige week werd bekend dat ook andere bedrijven in de Chinese vastgoedsector kampen met schuldenproblematiek. Vastgoedontwikkelaars Fantasia Holdings en Sinic misten deadlines voor het afbetalen van schulden. Bij Fantasia zijn twee bestuurders opgestapt. Een van hen claimt niet goed op de hoogte te zijn gehouden van bepaalde cruciale zaken binnen het bedrijf.

SER: 1 op 10 werknemers bouwt geen aanvullend pensioen op

DEN HAAG — Circa een op de tien werknemers bouwt geen aanvullend pensioen op bovenop de AOW. Dat meldt de Sociaal-Economische Raad (SER). De belangrijkste adviseur van de regering en parlement heeft daarom een meld- en informatiepunt opgericht om het voor werknemers en werkgevers eenvoudiger te maken om tot een pensioenregeling te komen.

De SER waarschuwt dat mensen zonder aanvullend pensioen er na hun pensionering financieel flink op achteruit zullen gaan als ze

terugvallen op de AOW. Ook voor ondernemingen is een pensioenregeling volgens de SER belangrijk. Deze maakt een werkgever onder andere aantrekkelijker voor nieuwe werknemers.

Samen met de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars heeft de SER geenpensioen.nl opgericht. De site biedt onder andere een stappenplan voor werkgevers die een pensioenregeling willen opzetten. Daarnaast biedt de site informatie voor werknemers die met hun werkgever daarover in gesprek willen.

NEW YORK			AMSTERDAM			
		12-Oct			12-Oct	
DOW JONES	34,522.76	0.08%	AEX	771.67	-0.27%	
S&P 500 INDEX	4,361.70	0.01%	ARCELOMITTAL	26.39	0.57%	
NASDAQ	14,475.94	-0.07%	AEGON NV	4.56	-0.39%	
AMAZON.COM INC	3,243.99	-0.07%	KONINKLIJKE AHOL	28.26	-2.15%	
APPLE INC	142.07	-0.52%	AKZO NOBEL	93.62	0.26%	
BAIDU INC-SP ADR	160.83	-0.82%	ASML HOLDING NV	626.90	-0.54%	
BERKSHIRE HATH-B	280.44	-0.17%	DSM (KONIN)	175.95	1.50%	
BOEING CO/THE	226.93	0.21%	HAL TRUST	151.00	-0.66%	
CITIGROUP INC	71.54	-0.20%	HEINEKEN NV	89.86	-0.24%	
COCA-COLA CO	54.73	0.92%	ING GROEP NV	12.73	-0.36%	
COSTCO WHOLESALE	451.76	0.46%	KPN (KONIN) NV	2.70	0.26%	
WALT DISNEY CO	173.42	-0.06%	KONINKLIJKE PHIL	37.43	-1.12%	
3D SYSTEMS CORP	26.31	0.42%	RANDSTAD NV	61.50	-0.49%	
EBAY INC	74.84	0.46%	ROYAL DUTCH SH-A	20.50	-0.29%	
FACEBOOK INC-A	319.70	-1.77%	TOMTOM NV	6.52	1.48%	
GENERAL ELECTRIC	102.53	-1.49%	TOTALENERGIES SE	43.73	-1.12%	
ALPHABET INC-A	2,736.95	-1.49%	UNILEVER PLC	45.38	-0.32%	
HP INC	26.79	-3.22%	W.P. STEWART HOL	820.87	-1.09%	
HOME DEPOT INC	340.43	1.03%	SCOTIA FUNDS			
INTEL CORP	52.95	-0.92%	MONEY MARKET	13.5994	0.01%	
JOHNSON&JOHNSON	158.33	-1.20%	US DOLLAR BOND	2.9719	-1.25%	
MICROSOFT CORP	293.56	-0.23%	GLOBAL EQUITY	3.6413	6.57%	
PROCTER & GAMBLE	142.83	0.36%	US EQUITY	21.3071	9.75%	
ROYAL DUTCH-ADR	47.33	0.45%	CANADIAN EQUITY	3.4942	17.22%	
STARBUCKS CORP	111.77	0.75%	FUNDS			
TWITTER INC	61.58	-0.84%	BSF DEFENSIVE	126.91	-0.13%	
WALMART INC	140.12	0.42%	BSF CONSERVATIVE	119.87	-0.15%	
EXCHANGE TRADED FUND			12-Oct	BSF MODERATE	153.06	-0.18%
ALERIAN MLP - AMLP	35.43	0.57%	BSF AGGRESSIVE	183.07	-0.19%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.51	-0.02%	BGF MULTI ASSET INC	10.16	-1.01%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.69	0.23%	BGF GBL ALLOCATION	75.93	-0.11%	
ISH SELECT DIV - DIVY	117.16	0.15%	BGF USD CORE BOND	17.81	-0.11%	
ISH MSCI EMKT - EEM	50.65	-0.14%	BGF FIX INC GBL OP	15.67	-0.06%	
ISH MSCI PAC - EPP	49.83	0.42%	BGF USD HI YIELD BND	38.95	-0.13%	
ISH RUSSELL - IWV	258.20	0.08%	CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY	74.49	-0.08%	YEN/USD	113.6400	0.29%	
ISH EUROPE - IEV	52.53	0.32%	EUR/USD	1.1545	-0.06%	
INVESCO QQQ TRUS	357.74	-0.18%	CAN/USD	1.2452	-0.25%	
INVESCO DB COMMO	21.18	0.09%	GBP/USD	1.3595	0.00%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.20	0.29%	COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400	490.17	0.59%	OIL WTI	80.62	0.12%	
SPDR S&P 600 SMA	96.30	0.30%	GOLD	1762.44	0.47%	
VANGUARD REIT - VNQ	104.18	1.08%	SILVER	22.58	0.01%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	62.89	0.32%	WHEAT	729.25	-0.34%	
Source Bloomberg						

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Dinner in a Pumpkin

Prep Time 30 minutes
Cook Time 1 hour 30 minutes
Total Time 2 hours
Servings 8

- Ingredients**
- 1 pumpkin medium
 - 3 tbsp butter
 - 1 onion small, diced
 - 1 cup sliced fresh mushrooms
can use canned mushrooms
 - 2 celery stalks diced
 - 1 clove garlic minced
 - 1 tablespoon dried sage
 - 1 tablespoon dried thyme
 - 1 1/2 lbs ground beef
 - 8 ounces water chestnuts
 - Salt and pepper
 - 10 ounces cream of chicken
soup
 - 1/4 cup brown sugar
 - 3 tablespoons soy sauce
 - 1 tablespoon white vinegar

- 4 cups cooked rice white or brown

Instructions

1. Preheat oven to 375 degrees. Line a baking sheet with foil. Thoroughly wash and dry the outside of the pumpkin. Cut the top off the pumpkin and clean out the pulp and seeds. Place the pumpkin on the baking sheet. Save the top.
2. In a large skillet, sauté onion, celery, mushrooms, and garlic in butter. Add ground beef, sage, and thyme and cook until the beef is no longer pink. Drain the grease from the beef. Add salt, pepper, and water chestnuts.
3. In a large bowl, mix soup, brown sugar, vinegar, and soy sauce.
4. Add ground beef mixture and cooked rice to the bowl. Mix until everything is evenly coated with sauce. Empty bowl into the cleaned out pumpkin and replace pumpkin top.
5. Bake for 1 hour on the lower rack of the oven, or on the rack where the pumpkin can be most centered in the oven. After 1 hour and 15 minutes, remove the top and check the sides of the pumpkin for doneness. The outside of the pumpkin will turn a dark orange, and the inside of the pumpkin should be tender and easily scoop off the sides with a spoon. If the inside of the pumpkin is still not fully cooked, bake for an additional 10-15 minutes. The cooking time will vary depending on the size of the pumpkin. Sometimes I've cooked the pumpkin as long as an hour and a half before it is ready.
6. Using hot pads, place the pumpkin onto a serving plate, remove the lid, and stir. Be sure to scoop off chunks of cooked pumpkin into the casserole as it is served. That's the best part!

Pumpkin Pasties

Prep Time 15 minutes
Cook Time 30 minutes
Total Time 45 minutes
Servings 12

- Ingredients**
- 2 pie crusts you can use refrigerated or home made
 - 3/4 cup pumpkin puree
 - 3 ounces cream cheese softened
 - 1/3 cup sugar
 - 2 tsp pumpkin pie spice
 - 1 egg
 - 1/4 cup butter melted
 - decorating sugar crystals, cinnamon sugar, or sprinkles optional

Instructions

1. Preheat oven to 350 degrees.
2. Roll out the 2 pie crusts. Cut out 12 circles about 4 inches in diameter using the top of a large cup, cookie cutter, or bowl.
3. You will not be able to get all 12 circles at once. Cut out as many as you can, roll the remaining dough into a ball, and using a rolling pin, roll it out again to cut more circles.
4. Using the rolling pin again, gently roll out each circle just a little more to create a slightly thinner crust than a regular pie crust.
5. In a mixing bowl, combine the pumpkin puree, cream cheese, sugar, pumpkin pie spice, and egg.
6. Evenly distribute the pumpkin filling between the 12 dough circles. Place the filling on one half of the circle.
7. Gently fold the dough over the filling forming a pasty.
8. Using a fork, press the edges of the dough together sealing the filling inside.
9. Using a sharp knife, cut a few slits across the top of each pasty.
10. Place each pasty on a baking sheet.
11. Using a pastry brush, lightly coat each pasty with melted butter
12. Sprinkle the top of each pasty with sugar crystals, cinnamon sugar, or colored sugar sprinkles.
13. Bake for 25-30 minutes or until pasties are lightly browned.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Telefon pa Hubentud	131
Kustwacht	913
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	525-1000
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Politiebureaus—	
Oranjestad	527 3140
Noord	527 3200
San Nicolaas	527 3000
Santa Cruz	527 2900
Strand Politie	586 3003

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	640-8443 ext 101
Kibrahacha	583-4908
Maria	6408443 ext 301
Noord	6408443 ext 201
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	6408443 ext 401
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —	
Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Royal Funeral Home	582-0000

— Stichtingen —	
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico	592-4321
Arubano	566-5045
Twelve Step Meeting	
AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa	568-4739
Prohimo	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro	
Ecologico Aruba	562-8984
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24 uur per dag bereikbaar:	

522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur
592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur

12 oktober 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. Every 527-4580

Dienstdoende huisartsen

08 tot 14 oktober 2021

Oranjestad
Eagle
640-8443 ext.101

San Nicolaas
4 Centro Medico
584-5794

Dienstdoende apotheken

Urgent Care Aruba
+297 5860448
+297 5975549

Het weer

WOENSDAG 13 OKTOBER 2021			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 22 en 32 km/u.			
Max Temp. 32°	Voelt Als 38°	Wind 22 km/u	Bewolking 25%
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:23	UV index 10 v/d 10	
WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 15 en 26 km/u.			
Min Temp. 28°	Voelt Als 32°	Wind 15 km/u	Bewolking 41%
Maansopgang 13:40	Maansondergang 01:19		

Oplossing sudoku 12 oktober

7	5	2	8	9	3	1	4	6
4	1	3	5	6	7	9	2	8
8	6	9	1	4	2	5	7	3
1	3	5	4	2	6	8	9	7
9	8	4	3	7	1	2	6	5
6	2	7	9	5	8	3	1	4
2	4	8	6	1	5	7	3	9
5	7	6	2	3	9	4	8	1
3	9	1	7	8	4	6	5	2

BVN			
15:30	Sesamstraat	07:00	NOS Journaal
15:45	Het Klokhuis	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
16:00	NOS Jeugdjournaal	07:30	Spoorloos
16:20	Tijd voor MAX	08:20	Witteman 75 - Vakgenoten over zijn werk
17:05	NOS Journaal		Nieuwsuur
17:20	BinnensteBuiten	09:15	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:45	EenVandaag	09:50	Opsporing Verzocht
18:15	Khalid & Sophie	09:55	Op1
19:00	NOS Journaal	10:00	NOS Journaal
19:25	Weerbericht Europa/Afrika	11:00	NOS Journaal
19:30	Spoorloos	11:15	Goedemorgen Nederland
20:20	Witteman 75 - Vakgenoten over zijn werk	11:35	Nederland in Beweging
		11:50	Kook mee met MAX
21:15	Nieuwsuur	12:05	NOS Journaal
21:50	Weerbericht Amerika/Caribiën	12:20	Media Inside
21:55	Opsporing Verzocht	13:05	NOS Journaal
22:00	Op1	13:15	Typisch Harderwijk
23:00	NOS Journaal	13:40	Noord-Zuid-Oost-West
23:15	Goedemorgen Nederland	14:00	NOS Journaal
23:35	Nederland in Beweging	14:20	Smoeider
23:50	Kook mee met MAX	14:50	Operatie Obesitas
		15:30	Sesamstraat
		15:45	Het Klokhuis
		16:00	NOS Jeugdjournaal
		16:20	Tijd voor MAX
		17:05	NOS Journaal
		17:20	BinnensteBuiten
		17:45	EenVandaag
		18:15	Khalid & Sophie
		19:00	NOS Journaal
		19:25	Weerbericht Europa/Afrika
		19:30	DNA Onbekend
		20:10	Atlas
		20:50	Keuringsdienst van waarde
		21:20	Nieuwsuur
		21:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
		22:00	Op1
		23:00	NOS Journaal
		23:15	Goedemorgen Nederland
		23:35	Nederland in Beweging
		23:50	Kook mee met MAX

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonementaruba@amigoe.com

Directie:
Michael Voges
mvges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
Jan Jager
arubaredactie@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2:00 pm

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Kabinet heeft geen bezwaar tegen homohuwelijk troonopvolger

DEN HAAG — Het kabinet ziet geen bezwaren als de troonopvolger wil trouwen met een persoon van hetzelfde geslacht. Dat schrijft demissionair premier Mark Rutte als antwoord op Kamervragen. Hij wil niet vooruitlopen op de troonopvolging door mogelijke kinderen die in zo'n huwelijk kunnen worden geboren.

“Het kabinet vindt dat de erfopvolger ook kan trouwen met een persoon van hetzelfde geslacht en ziet geen beletsel voor een toestemmingswet voor een huwelijk van een erfopvolger met een persoon van hetzelfde geslacht. Het kabinet ziet dus niet dat een troonopvolger of de koning afstand zou moeten doen van de troon wanneer hij/zij zou willen trouwen met een partner van hetzelfde geslacht”, schrijft Rutte.

Volgens de minister-president is het aan een toekomstig kabinet en Staten-Generaal om te zijner tijd, als deze situatie zich met een troonopvolger zou voordoen,

zonodig stil te staan bij de ‘afstammingsrechtelijke positie’ van kinderen die worden geboren tijdens een homohuwelijk. Rutte vindt het ‘niet dienstig om nu vooruit te lopen op een dergelijke weging omtrent de erfopvolging’, omdat feiten en omstandigheden van zo’n specifieke geval ‘door de tijd heen ook kunnen veranderen’.

Erfelijkheid van het koningschap
In 2000 liet toenmalig premier Wim Kok op Kamervragen nog weten dat leden van het koningshuis die op de troon willen, niet met iemand van gelijk geslacht mogen huwen. Dat is voor hen niet mogelijk in verband met

Foto: Het Koninklijk Huis

Prinses Amalia

de erfelijkheid van het koningschap, liet Kok destijds weten. Dat was vlak voor de openstelling van het burgerlijk huwelijk voor mensen van hetzelfde geslacht. De eerste huwelijken tussen vrouwen en tussen mannen onderling werden op 1 april 2001 in Amsterdam gesloten. Nederland was daarmee

het eerste land in de wereld waar dit mogelijk werd. De Kamervragen werden gesteld naar aanleiding van een boek over de bijna achttienjarige prinses Amalia, waarin de hypothese wordt besproken dat zij haar troon zal moeten opgeven als zij zou willen trouwen met een vrouw.

Segers (CU) over formatie: Er moet nog heel veel gebeuren

DEN HAAG — “Er moet nog heel veel gebeuren”, zei Gert-Jan Segers (CU) na afloop van de formatieonderhandelingen gistermiddag. “En daar gaan we mee aan de slag.” Hij reageerde daarmee op de vraag of hij optimistisch is over de snelheid van de formatie. De partijleider schoof samen met demissionair premier Mark Rutte (VVD), Sigrid Kaag (D66) en Wopke Hoekstra (CDA) aan bij de informateurs om verder te praten over de formatie.

Rutte en Segers spraken beiden van een ‘goede sfeer’. Wat er precies is besproken, wilden ze niet zeggen, maar Segers vond het gisteren wel ‘een goede start’.

Informateur Johan Remkes (VVD) vond dat de onderhandelars ‘een aantal uitstekende discussies’ met elkaar hebben gehad, maar volgens hem is er op punten

nog geen overeenstemming gevonden. “Zo snel gaat dat natuurlijk niet.” Volgens de informateur zijn er ook nog ‘achterbannen die iets moeten vinden’.

Het was voor het eerst sinds vorige week woensdag dat de partijleiders weer met elkaar en de informateurs om tafel gingen. Donderdag en vrijdag was er alleen overleg tussen de secondanten. Remkes zei vorige week al dat Sophie

Hermans (VVD), Rob Jetten (D66), Pieter Heerma (CDA) en Carola Schouten (CU) vaker alleen met elkaar zouden praten, om zo het werk voor te bereiden.

Zij begonnen gisteren ook met onderling overleg, voortgaand aan de besprekingen met de partijleiders. Vandaag overlegden de secondanten weer alleen met elkaar. Daar zaten ook de informateurs Remkes en Wouter Koolmees (D66) bij.

Relatief veel mensen besmet geraakt op school of werk

BILTHOVEN — Relatief veel mensen hebben het coronavirus opgelopen op school of op het werk. Het zijn belangrijke ‘settingen van besmettingen’ geworden, blijkt uit de wekelijkse cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu over de stand van de corona-uitbraak.

Van lang niet alle mensen die positief testen op het coronavirus is de besmettingsbron bekend. Zo zijn er mensen die niet weten waar en hoe ze het virus hebben opgelopen. Bij drie op de tien mensen die afgelopen week positief testten, is de ‘setting

van besmetting’ wel vastgesteld. Van de nieuwe gevallen van wie de bron bekend is, is meer dan de helft thuis besmet geraakt, door toedoen van een huisgenoot of gezinslid. Bij elkaar op bezoek gaan leidde tot 14 procent

van de gevallen. Bij ongeveer 14 procent van de mensen kon de besmetting worden herleid naar een school of een kinderopvang. Dat is vergelijkbaar met vorige week. Van alle mensen die sinds begin augustus positief testten, was de school of het kinderdagverblijf in 10 procent van de gevallen de bron.

Bruiloften
Na het onderwijs volgt de werksituatie: zo’n 8 procent van de mensen is daar besmet geraakt. Dat percentage is vergelijkbaar met vorige week, maar het ligt boven het niveau sinds begin augustus. Feesten als verjaardagen, borrels en bruiloften leidden vaker dan in voorgaande weken tot een coronabesmetting.

VN-comité kan geen uitspraak doen over klimaatzaak Thunberg

GENÈVE — Het VN-comité voor de rechten van het kind kan geen uitspraak doen over een aanklacht die was ingediend door de Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg en jongeren uit elf andere landen tegen Frankrijk, Brazilië, Duitsland, Turkije en Argentinië. De zaken hadden eerst moeten worden voorgelegd aan nationale rechters, aldus het comité.

De jongeren dienden de klacht in 2019 in, omdat de vijf landen al decennia op de hoogte zouden zijn geweest van de gevolgen van klimaatverandering, maar niets zouden hebben gedaan om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De vijftien jongeren vinden dat daarmee kinderrechten zijn geschonden.

Het comité van de Verenigde Naties erkent dat er een verband is tussen de schade

die de kinderen lijden en het niet verminderen van de uitstoot. Het comité heeft ook bepaald dat landen verantwoordelijk kunnen worden gehouden door schade die is aangericht door uitstoot, ook als dit buiten de landsgrenzen is gebeurd. “De collectiviteit van de oorzaken van klimaatverandering stelt geen enkele staat vrij van zijn individuele verantwoordelijkheid”, aldus commissielid Ann Skelton.

De vijf landen hadden aangedragen dat deze zaken eerst nationaal behandeld moeten worden, daar ging het comité dus in mee. “Julie waren succesvol op sommige onderdelen, maar op andere niet. We hopen wel dat jullie gesteund worden door de positieve aspecten van deze uitspraak en dat jullie doorgaan met het gevecht voor rechtvaardigheid en tegen klimaatverandering”, schrijft het comité in een brief aan de jongeren.

STRAATSBURG — Slachtoffers van seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk kunnen het Vaticaan en de paus niet aanklagen. Ze hebben ongelijk gekregen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De slachtoffers uit Nederland, België en Frankrijk voelden zich niet alleen door de daders zelf, maar ook door de kerk beschadigd. Die sloot stelselmatig de ogen voor het misbruik, beschermde geestelijken die zich eraan bezondigden en liet slachtoffers in de kou staan. Maar de kerkleiding zetelt in het Vaticaan en dat kerkstaafje met de paus aan het hoofd is net als andere landen immuun voor rechtszaken uit het buitenland, oordeelt ook het mensenrechtenhof.

Het Straatsburgse hof volgt daarmee het eerdere besluit van de Belgische rech-

Foto: Shutterstock

Standbeeld van St. Peter op het Sint-Pietersplein, Vaticaanstad, Italië.

ter. Dat die oordeelde geen rechtsmacht te hebben over het Vaticaan, was ‘niet onredelijk’. Het strookt met

het internationaal recht en is dus niet buitenproportioneel, vindt het hof. Het Vaticaan geldt nu eenmaal als

een staat en krijgt daarmee dezelfde rechten. De slachtoffers kunnen nog in hoger beroep.

CureVac stopt ontwikkeling coronavaccin

TÜBINGEN — De Duitse farmaceut CureVac stopt met het ontwikkelen van een vaccin tegen Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Het bedrijf wil zich richten op andere middelen die dezelfde mRNA-technologie gebruiken.

De Europese Unie had 450 miljoen doses van het CureVac-vaccin besteld, met de voorwaarde dat het middel wordt goedgekeurd. Daarvan zouden 10,7 miljoen doses voor Nederland zijn. Die deal komt nu te vervallen.

De Europese toezichthouder EMA keek al sinds februari mee met de proeven met het middel. Zo kon de organisatie sneller een oordeel klaar hebben als CureVac ooit om goedkeuring zou hebben gevraagd. Die beoordeling stopt nu ook, laat EMA vandaag weten. Het geneesmiddelenbureau laat weten dat het beoordelingsproces vorderde, maar dat er wel nog vragen waren over on-

der meer de kwaliteit van het vaccin en het feit dat het vaccin maar beperkt effectief leek.

2e kwartaal

CureVac denkt dat het vaccin op zijn vroegst in het tweede kwartaal van 2022 had kunnen worden goedgekeurd. “Tegen die tijd zou de ontwikkeling van een nieuwe generatie vaccins bijna klaar zijn”, licht het bedrijf de stap toe. CureVac verwacht ook dat de staat van de uitbraak zal veranderen. Het coronavirus blijft rondgaan, het wordt ‘endemisch’ en om de situatie onder controle te houden zijn verschillende soorten vaccins nodig, aldus de farmaceut.

Bij de ontwikkeling van nieuwe vaccins gaat CureVac samenwerken met concurrent GSK. Zij verwachten dat zij in de loop van volgend jaar goedkeuring krijgen voor een eerste vaccin.

Genetische code

Het CureVac-vaccin, CVn-CoV genaamd, werkt op de-

zelfde manier als de coronavaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna. Ze gebruiken een genetische code, het zogeheten messenger-RNA of mRNA, van de uitsteeksels waarmee het coronavirus lichaamscellen binnendringt.

Die genetische code zit in kleine vetbolletjes in het vaccin. Sommige cellen in het lichaam lezen de instructies in de genetische code en gaan het eiwit van de uitsteeksels produceren. Vervolgens moet het immuunsysteem antilichamen aanmaken en T-cellen activeren om dat eiwit aan te vallen. Als de gevaccineerde persoon later weer het virus oploopt, herkent het afweersysteem het eiwit en kan het de verdediging beginnen, is de gedachte.

Maar bij CureVac bleek het middel veel minder bescherming te bieden. Het was voor minder dan 50 procent effectief in het voorkomen van ziekte, terwijl dit bij Pfizer/BioNTech en Moderna rond de 90 procent ligt.

De Jonge: Oudste ouderen kunnen booster krijgen van coronavaccin

DEN HAAG — Binnenkort kunnen de oudste ouderen een boosterprik krijgen van het coronavaccin. Dat heeft demissionair zorgminister Hugo de Jonge bekendgemaakt. Een extra dosis van het vaccin is bedoeld om de bescherming tegen het virus op peil te houden. Wanneer de toediening gaat beginnen en welke groep hiervoor precies in aanmerking komt, weet De Jonge nog niet. Daar zal het kabinet in november een besluit over nemen.

Tot nu toe kregen mensen één dosis van het Janssen-vaccin of twee van een van de andere middelen. Mensen met een immuunziekte konden een derde dosis van het vaccin krijgen omdat die aan twee prikken niet genoeg hadden, maar dat is niet hetzelfde als een boosterprik.

Een booster is bedoeld om afgenomen bescherming door het vaccin weer op het oorspronkelijke niveau te brengen. Voordat

met de booster-prikronde begonnen wordt, wordt eerst de Gezondheidsraad om advies gevraagd. Zo is nog onduidelijk welke leeftijdsgroepen precies in aanmerking komen, en of mensen bijvoorbeeld ook een extra prik kunnen krijgen als ze aanvankelijk gevaccineerd waren met Janssen, dat in principe genoeg beschermt na één prik.

Met het RIVM en de GGD wil De Jonge in overleg om te bepalen wanneer er

precies begonnen wordt met de extra prikken. Die waren volgens hem wel al goed voorbereid op een extra prikronde.

Het is volgens de minister ‘vooralsnog niet aan de orde’ dat drie prikken noodzakelijk zullen zijn om als volledig gevaccineerd te gelden, en dus een groen vinkje te kunnen laten zien in de CoronaCheck-app. De Jonge wijst erop dat de vaccins allemaal goed beschermt tegen een ernstig ziekteverloop en ziekenhuisopname. Alleen de bescherming tegen besmetting neemt af. Als mensen met bescherming van hun vaccinatie straks toch besmet kunnen worden maar daar niet ernstig ziek van worden, zou een extra prik mogelijk niets toevoegen.

Visit
our website
AMIGOE.COM

facebook
Amigoe op School

WHO adviseert
3e coronaprik voor
mensen met zwak
immuunsysteem

GENÈVE — De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) adviseert mensen met een zwak immuunsysteem een derde inenting tegen het coronavirus te halen. Veel landen, waaronder Nederland, waren daar al mee begonnen.

De WHO adviseerde landen eerder om dat niet te doen. De vaccins konden beter worden gedeeld met armere landen die geen toegang hebben tot vaccins, zei de organisatie. In meerdere onderzoeken staat dat een derde prik mensen met een hoger risico op een ernstig ziekteverloop beter zou beschermen, vooral tegen de Delta-variant van het coronavirus. De bescherming van de meeste vaccins zou na een aantal maanden iets afnemen. Een derde zogeheten booster shot zou de bescherming dan weer verhogen.

“De aanbeveling wordt gedaan omdat uit onderzoeken naar voren komt dat het aantal mensen dat ondanks inenting het virus oploopt het hoogst is bij deze groep”, aldus WHO-directeur Kate O’Brien.

‘No Time to Die’ geen kaskraker

De nieuwe film ‘No Time to Die’ in de James Bond-franchise haalde in het weekeinde naar schatting 56 miljoen dollar aan de Noord-Amerikaanse kassa, meldt de MGM-studio. Dit bedrag voldeed aan de verwachtingen van de studio voor de film, maar was toch een enigszins gedempte uitvoering voor het Bond-merk. Met ‘No Time to Die’ als de laatste film van het Daniel Craig-tijdperk en een van de meest verwachte films van het jaar, zijn de resultaten solide maar een beetje zacht voor 007. In overeenstemming met het Bond-thema, Hollywood, theateureigenaren en MGM zijn waarschijnlijk niet geschokt of geroerd door dit resultaat.

De film heeft sinds de internationale opening vorige week al 313 miljoen dollar opgebracht aan de wereldwijde kassa. De totalen voor ‘No Time to Die’ zijn uiteindelijk prima, maar met alle aandacht en de goede recensies waren er enkele analisten die dachten dat het de verwachtingen kon overtreffen. Waarom dat het niet deed, is waarschijnlijk te wijten

aan verschillende factoren. Om te beginnen is de pandemie nog steeds aan de gang, wat het projecteren van box office-opbrengsten van week tot week een beetje een gok maakt.

De film is ook vrij lang, met een kloksnelheid van twee uur en 43 minuten. Dit soort duur had het aantal vertoningen van de film kunnen onderdrukken, ondanks de opening in 4407 theaters. Voorts zijn Bondfans ouder dan bijvoorbeeld Marvel-liefhebbers, dus het publiek kan wachten tot volgende week of langer om de film te zien.

Uiteindelijk geeft Craig dit weekeinde de op een na laagste opening van zijn run als Bond. Alleen zijn eerste film, ‘Casino Royale’ uit 2006, verdiende volgens Comscore (SCOR) minder bij zijn debuut. Nu kijken theaters uit naar volgende week als een van de meest iconische namen van de cinema: Michael Myers keert terug in Universal’s ‘Halloween Kills’. De horrorfilm met in de hoofdrol Jamie Lee Curtis komt vrijdag in de bioscoop en de streamingdienst Peacock.

Superman’s zoon biseksueel

In navolging van een recente trend van stripboekpersonages die uitkomen als lhbt, is nu bevestigd dat Superman biseksueel is en strijdt voor wereldwijde sociale problemen, volgens het DC-team achter het personage. Dit nieuws is niet voor de traditionele versie van Clark Kent, maar voor zijn zeventienjarige zoon, Jon, die de mantel van zijn vader heeft overgenomen. “Het is nogal wat om het te doen met Jon Kent als Superman ... ik hoop dat dit soort dingen in de toekomst niet als een groot probleem zal worden gezien”, vertelde kunstenaar John Timms aan IGN. “Het zal interessant zijn om te zien hoe hij niet alleen zichzelf probeert te vinden als persoon, maar ook een

wereldwijde superheld in de complexe atmosfeer van het moderne leven.” Dit moderne leven waarin Jon een relatie aangaat met de jonge ‘hacktivistische’ verslaggever Jay Nakamura in ‘Superman: Son of Kal-El’, zal volgens schrijver Tom Taylor ook de maatschappelijke problemen van de wereld aanpakken, samen met intergalactische bedreigingen. Kent voegt zich nu bij Batmans iconische sidekick Robin en aartsvijand Harley Quinn als een ander lhbtq-personage in het DC-universum. In de Marvel-strips bevestigden de X-Men vorig jaar dat Kate Pryde biseksueel is en plaagden ze ook een ‘throuple’-situatie tussen Cyclops, Wolverine en Jean Grey.

Foto: Shutterstock

Deutsche Bahn onthult volledig geautomatiseerde trein

Deutsche Bahn en Siemens hebben in Hamburg een volledig geautomatiseerde trein onthuld. Volgens de spoorwegvervoerder en het industrieel concern gaat het om een wereldwijde primeur. De trein heeft geen machinist nodig om te wor-

den bestuurd en zal vanaf december passagiers vervoeren.

Binnenkort moeten in totaal vier geautomatiseerde treinen gaan rijden op de Hamburgse S-Bahn, het regionale spoorwegennet. Volgens

Deutsche Bahn en Siemens zullen de nieuwe treinstellen punctueler gaan rijden. Daarnaast zijn ze zuiniger dan traditionele treinen, zo verwachten de concerns. Het project maakt deel uit van een vernieuwing van het stedelijke spoor netwerk,

waar Hamburg in totaal 60 miljoen euro voor uittrekt. In andere steden rijden al geautomatiseerde metro's, zoals in Parijs. Daarnaast hebben enkele vliegvelden treintjes die zonder bestuurder over een monorail tussen terminals zoeven. Maar deze voertuigen rijden over afgesloten spoorwegen, terwijl de Hamburgse treinen het spoor netwerk moeten delen met normale treinen.

Deutsche Bahn test sinds kort ook geautomatiseerd spoorvervoer in Nederland. De vrachtdivisie van de Duitse spoorwegmaatschappij experimenteert op de Betuwelijn, die van de Rotterdamse haven naar de Duitse grens loopt, met goederentreinen die op afstand aangestuurd worden. Duitsland heeft bijna 19 miljoen subsidie toegekend aan het project, waaraan ook spoorbeheerder ProRail meewerkt. Geautomatiseerde goederentreinen zouden beter kunnen concurreren met vrachtvervoer over de weg, zo is de hoop.

Foto: Shutterstock

Victoria wandelt voor dolfijntherapie kinderen

Wandelaar Rensley Victoria heeft in juli vier dagen lang gewandeld op Curaçao met in totaal 101.8 km in de benen. Deze alternatieve vierdaagse liep hij met als doel fondsen te werven voor de kinderen van de SGR-groep. In totaal heeft hij hiermee 3922 gulden opgehaald. Victoria heeft eerder in samenwerking met Stichting Tess voor kinderen met een beperking de Nijmeegse vierdaagse gelopen in Nederland. Hij zet zich graag

in voor mensen en mooie initiatieven op zijn eiland Curaçao en promoot dit ook. Met de opgehaalde fondsen zullen eind november een aantal kinderen van de SGR-groep een speciale zwemactiviteit beleven bij het CDTC, waar dolfijntherapie wordt gegeven. De stichting gehandicapten- en revalidatiezorg (SGR) biedt een woon- en revalidatiecentrum voor kinderen en volwassenen met een beperking op Curaçao.

Judge Judy verder zonder Byrd

Foto: Elmasiamarketing

Judge Judy krijgt een nieuwe show waarin haar gerechtsdeurwaarder van 25 jaar, Petri Hawkins-Byrd, niet voorkomt. Dit is niet het nieuwe rechtsaaldrama dat Amerikaanse kijkers op zaten te wachten vóór de premier van ‘Judy Justice’ met Judy Sheindlin als rechter. De geliefde badass judge besloot solo te gaan. Ze is naar verluidt een van de best betaalde sterren op televisie met een inkomen van 47 miljoen dollar per jaar. Na 25 seizoenen gaat ze nu schitteren in de nieuwe streaming-serie ‘Judy Justice’.

Hawkins-Byrd die als ge-

rechtsdeurwaarder van Sheindlin had gediend sinds ‘Judge Judy’ in 1996 in première ging, heeft onthuld dat hij ‘niet is gevraagd’ om deel uit te maken van de nieuwe show. Deze gaat op 1 november in première op de Amazon- en IMDb-tv-streamingplatforms. “Mijn veronderstelling is dat als je iets anders zou gaan doen, je me op zijn minst zou vragen of ik de kans wilde hebben om auditie te doen voor de rol”, vertelde de 63-jarige Hawkins-Byrd. Hij voegde toe dat hij ‘uit werd geprijsd’. De bekende gerechtsdeurwaarder hoorde net als het

grote publiek uit de media over de nieuwe show van Judy. Hij was in die tijd meer gefocust op de zorg voor zijn vrouw Makita Bond-Byrd, die herstellende is van een operatie voor een kwaadaardige hersentumor. “Mijn salaris zou teveel zijn geweest. Ik was nieuwsgierig: hoe zouden ze dat weten? Ze hebben mij niet gevraagd. Ze hebben me niet de kans gegeven om een lager salaris te accepteren. Pas in juli belde ik de rechter en vroeg: ‘Hé, moet ik iets anders zoeken of word ik opgenomen in het nieuwe project?’, zei Hawkins-Byrd. De woordvoerder van Sheindlin heeft namens haar de volgende verklaring vrijgegeven: “Byrd is geweldig en we hebben een geweldige 25-jarige run gehad. Dit is een heel nieuw programma met een hele nieuwe cast en een opwindende energie.”

Nefflix steunt Dave Chappelle

Foto: Shutterstock

In een e-mail aan medewerkers van Netflix co-CEO Ted Sarandos, verdedigt deze de comedy special van Dave Chappelle. Sommige voorstanders, artiesten en medewerkers van lhbtq+ bekritiseerden de komiek en bestempelden hem transfobisch. “Verschillende van jullie hebben ook gevraagd waar we de grens trekken over haat. We staan geen titels toe op Netflix die zijn ontworpen om aan te zetten tot haat of geweld, en we geloven niet dat ‘The Closer’ die grens overschrijdt”, schrijft Sarandos. “Ik erken echter dat onderscheid maken tussen commentaar en schade is moeilijk, vooral met stand-up comedy die bestaat om grenzen te verleggen. Sommige mensen vinden de kunst van stand-up gemeen pittig, maar onze leden genieten ervan en het is een belangrijk onderdeel van ons inhoudsaanbod.”

Chappelle’s special ‘The Closer’ die vorige week op Netflix debuteerde, bevat enkele minuten grappen over transgenders. De komiek zegt in de special dat hij ‘team TERF’ is, verwijzend naar de term voor ‘trans-uitsluitende radicale feministe’. “Gender is een feit”, zegt Chappelle. “Elk mens in deze kamer, elk mens op aarde, moest door de benen van een vrouw gaan om op aarde te zijn. Dat is een feit.”

Hij vertelt over de reactie die hij kreeg nadat hij grappen had gemaakt over Caitlyn Jenner en andere transgenders in eerdere specials, bekritiseert de cancel-cultuur rond auteur JK Rowling en verwijst naar zijn vriendschap met Daphne Dorman, een transvrouw en collega-komiek. Dorman stierf in 2019 door zelfmoord, waarover Chappelle spreekt in ‘The Closer’.

Guus Hiddink opent Korea-expo

Oud-voetbaltrainer Guus Hiddink, ooit succesvol bondscoach van het Zuid-Koreaanse voetbalteam en nu ereburger van het Aziatische land, opent op 15 oktober de tentoonstelling KOREA Poort naar een rijk verleden in Keramiekmuseum Prinsessehof in Leeuwarden.

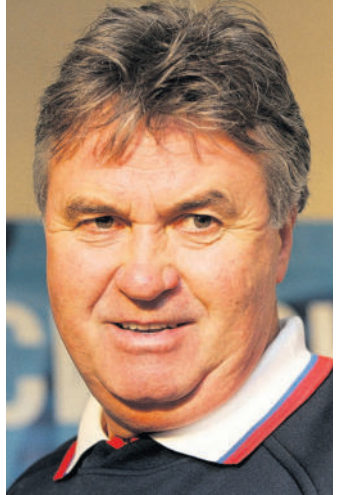

Foto: Shutterstock

Het Prinsessehof belicht de cultuurgeschiedenis van het land in brede zin en besteedt aandacht aan onder meer eetcultuur, schoonheidsidealen en rituelen. Ook de populaire cultuur van Zuid-Korea komt aan de orde. “Met de ongekende hype rond Squid Game, de Oscarwinnende film Parasite en de populariteit van K-pop zoals BTS en hun nieuwste clip met Coldplay is de Zuid-Koreaanse popcultuur hot & happening”,

constateert het museum. Diverse musea, waaronder het Nationaal Museum van Korea in Seoul, lenen oude en nieuwe kunstschatten aan Leeuwarden. Hiddink verricht de opening niet alleen, ook de Zuid-Koreaanse ambassadeur in ons land is van de partij.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Nummer 1 en titelverdedigster
uitgeschakeld in Indian Wells

INDIAN WELLS — Tennisster Beatriz Haddad Maia heeft op het toptoernooi van Indian Wells voor een grote verrassing gezorgd. De Braziliaanse, die als 'lucky loser' mag meedoen, schakelde in de derde ronde de als eerste geplaatste Karolina Pliskova uit. De nummer 115 van de wereld versloeg de Tsjechische in twee sets: 6-3 7-5.

Beatriz Haddad Maia

Pliskova worstelde in de winderige omstandigheden in Californië met haar service. De nummer 3 van de wereld sloeg maar liefst twaalf dubbele fouten. Pliskova leverde acht keer haar eigen servicebeurt in, Haddad Maia vijf keer. De 25-jarige Braziliaanse gaat het in de vierde ronde opnemen tegen Anett Kontaveit uit Estland, die met Bianca Andreescu de titelverdedigster versloeg. Kontaveit won de afgelopen

weken op hardcourt de toernooien van Cleveland en Ostrava. Ze klopte in Indian Wells ook Andreescu, de Canadese die in 2019 de laatste editie van het BNP Paribas Open won: 7-6 (5) 6-3. "Winnen gaat nooit vervelen", zei de 25-jarige Estse lachend. In het mannentoernooi liet de nummer 1 van de plaatsingslijst zich niet verrassen. Daniil Medvedev, de Rus die onlangs de US Open won, versloeg de Serviër Filip Krajinovic in 1,5 uur in

twee sets: 6-2 7-6 (1). Het betekende de vijftigste overwinning dit seizoen van de nummer 2 van de wereld. In de vierde ronde staat Medvedev tegenover de Bulgaar Grigor Dimitrov. Zijn landgenoot Aslan Karatsev schakelde de als negende geplaatste Denis Shapovalov uit Canada uit: 7-5 6-2. Het programma moest gisteravond een paar keer worden stilgelegd vanwege de slechte weersomstandigheden in Indian Wells, met veel wind en regen.

Coureurs Formule 1 keuren
vuurvaste handschoenen goed

De F1-wagen van coureur Daniel Ricciardo.

LONDEN — De nieuwe brandwerende handschoenen in de Formule 1 zijn goedgekeurd. De Australiër Daniel Ricciardo was in de afgelopen Grote Prijs van Turkije een van de coureurs die de handschoenen moest testen op draagcomfort en de McLaren-rijder was tevreden. "Ik merkte het verschil niet, ze zaten prima", aldus Ricciardo.

De Formule 1 liet nóg beter tegen vuur bestendige handschoenen ontwerpen na de zware crash van Romain

Grosjean in november vorig jaar tijdens de Grote Prijs van Bahrein. De Fransman kwam vrijwel ongedeerd uit zijn in

tweeën gebroken Haas-bolide, die volledig in brand stond. Hij stapte uit de vlammenzee met alleen brandwonden aan zijn handen. "We hebben vrijwel meteen na die crash van Romain vastgesteld dat we op het gebied van de handschoenen verbeteringen konden aanbrengen en zijn er direct mee aan de slag gegaan", lichte wedstrijdlei-

der Michael Masi toe. De vuurvaste eigenschappen van de nieuwe handschoenen waren al bewezen, het ging bij de Grote Prijs van Turkije vooral om het draagcomfort. "De feedback van de coureurs was positief, allemaal tevreden. Hier en daar nog wat kleine aanpassingen bij een paar van de merken, maar dat mag geen naam hebben", aldus Masi.

American footballcoach
Las Vegas Raiders weg na homofobe mails

LAS VEGAS — De American footballcoach Jon Gruden van de Las Vegas Raiders heeft ontslag genomen, nadat er e-mails van hem waren uitgelekt met vrouwonvriendelijke, homofobe en racistische teksten. Hij heeft zijn functie neergelegd na een gesprek met Raiders-eigenaar Mark Davis. Op Twitter bevestigt de coach zijn ontslag en zegt hij dat het nooit zijn bedoeling was om iemand te kwetsen. "Het spijt me."

Coach Jon Gruden van de Las Vegas Raiders.

Gruden dreef volgens *The New York Times* in de mails onder meer de spot met het aantrekken van een homoseksuele speler in 2014, het inhuren van vrouwelijke scheidsrechters en met spelers die protesteerden tegen racisme. De mails zijn in het vorige decennium over een periode van zo'n zeven jaar verstuurd. Gruden was destijds tv-analist bij *ESPN*.

De coach stond sinds 2018 aan het roer van de Raiders. Dat team coachte hij ook tussen 1998 en 2001, dat toen nog Oakland als thuisplaats had.

Daarna was hij enkele jaren coach van de Tampa Bay Buccaneers, waarmee Gruden in 2002 de Super Bowl won.

Minister adviseert tennissers:
Neem vaccin voor Australian Open

MELBOURNE — Tennissers die volgend jaar willen meedoen aan de Australian Open kunnen zich maar beter laten vaccineren tegen het coronavirus. Dat zegt minister Martin Pakula van de staat Victoria, dat Melbourne als hoofdstad heeft. "Als ik een ATP- of WTA-speler was, dan zou ik me laten vaccineren", zei Pakula op een lokale radiozender. "Dat geeft de grootste kans om de Australian Open te spelen met minimale restricties die voor deze groep zullen gelden."

Officieel hebben de organisatie van de Australian Open, het grandslamtoernooi dat in Melbourne wordt gespeeld, en de autoriteiten in Victoria nog niets gezegd over de coronamaatregelen waar de tennissers mee te maken gaan krijgen. Een Australische krant meldde onlangs op basis van anonieme bronnen bij de overheid dat er min of meer een vaccinatieverplichting gaat komen. Die geldt nu al voor grote groepen mensen in Victoria.

Toernooidirecteur Craig Tiley zou zich lange tijd hebben verzet tegen de eis uit

angst dat topspelers met twijfels over verplichte vaccinatie, onder wie de nummer 1 van de wereld Novak Djokovic, het toernooi gaan mijden. De deelstaatregering zou niet te vermurwen zijn geweest en daarop 'capituleerde' de tennisbond, aldus een bron tegen de krant *The Age*.

De Australian Open begint op 17 januari. Dit jaar werd het toernooi verschoven naar februari. Alle deelnemers moesten bij aankomst twee weken in quarantaine en mochten hun hotelkamer alleen een paar uur per dag uit om te trainen.

"We zijn in gesprek met de Australische tennisbond en het ministerie van Gezondheid over de regels die gaan gelden bij de Australian Open", zegt Pakula, minister van onder meer sport en grote evenementen in Victoria. De Australische grenzen zijn al geruime tijd gesloten voor buitenlanders, om zo het risico op verspreiding van het coronavirus zo klein mogelijk te houden. Inwoners van Australië die na bezoek aan het buitenland terugkeren in eigen land, moeten bij aankomst veertien dagen in quarantaine, al gelden daar ook weer de nodige uitzonderingen voor.

Naar verwachting krijgen tennissers die zijn gevaccineerd tegen het coronavirus meer bewegingsvrijheid. "Dat wordt het onderwerp van discussie tussen de landelijke regering en de deelstaten", aldus Pakula.

Van Gaal weet na 1,5 maand
genoeg en wil terug naar 5-3-2

ROTTERDAM — Louis van Gaal was na de ruime zege van het Nederlands elftal op Gibraltar (6-0) over bijna alles tevreden. "Ik ben volmaakt gelukkig", zei de bondscoach zelfs na het duel in De Kuip. "Het plan dat we hebben bedacht, is op een hoog niveau uitgevoerd. We speelden totale pressing en dat hebben we negentig minuten lang volgehouden."

Maar na het gelijkspel tegen Noorwegen (1-1) en de ruime overwinningen op Montenegro (4-0), Turkije (6-1) en Gibraltar snakt Van Gaal naar wedstrijden tegen sterke tegenstanders. Tegen Montenegro en Noorwegen gaat het volgende maand om maar één ding: het binnenhalen van het WK-ticket, met de speelwijze die nu wordt gehanteerd. Is dat gelukt, dan schakelt Van Gaal bij de eerstkomende oefenwedstrijden in maart over naar een 5-3-2-systeem, verkapte hij gisteren.

Echt verrassend was die uitspraak niet. Van Gaal liet sinds zijn aanstelling geregeld blijken dat die formatie zijn voorkeur geniet. Zeker tegen de grotere voetballanden. Na de winst

op Gibraltar was Van Gaal erg duidelijk. "Na de wedstrijden tegen Montenegro en Noorwegen kan ik van systeem veranderen. Ik vind nog steeds dat deze selectie is gemaakt om 5-3-2 te spelen. Heel veel spelers spelen in dat systeem al."

Van Gaal gaf de voorbije periode geregeld aan dat hij met Steven Berghuis eigenlijk maar één rechtsbuiten heeft. Dat is weinig als je voetbalt in een 4-3-3-formatie, zoals Oranje nu doet. De meeste spelers hadden bij de eerste kennismaking met Van Gaal aangegeven dat het huidige systeem met drie aanvallers de voorkeur heeft.

Berghuis werd bij terugkeer in De Kuip door fans

uitgefloten als hij de bal had. De laatste en beslissende thuiswedstrijd tegen Noorwegen is volgende maand, ook in De Kuip.

"Ik ben in het verleden zelf ook het doelwit geweest van geluiden in het Feyenoordstadion. Dat zijn maar een beperkt aantal mensen. Daar moeten jullie niet zoveel aandacht aan geven. Ik ben er ook nog steeds en Berghuis is er ook nog steeds", zei Van Gaal, die met Cody Gakpo, Noa Lang en Arnaut Danjuma Groeneveld op de linkerflank wel veel te kiezen heeft.

Van Gaal denkt dat hij de spelers na de duels met Montenegro en Noorwegen niet hoeft te overtuigen om over te stappen op 5-3-2, zoals hij ook met Oranje speelde tijdens het succesvolle WK van 2014. "Ze vertrouwen wel op mij. Ze hebben ook niet nadrukkelijk gezegd dat ze 4-3-3 willen spelen. Ze zijn niet gekant tegen 5-3-2."

Shim uit shorttrackploeg Zuid-
Korea gezet om verdachte sms'jes

SEOUL — De Zuid-Koreaanse shorttrackster Shim Suk-hee, tweevoudig winnares van olympisch goud, is uit de nationale ploeg gezet vanwege bedenkelijke sms-berichten die ze tijdens de Winterspelen van 2018 heeft verstuurd. In die berichten suggereerde Shim dat ze haar ploeggenote Choi Min-jeong opzettelijk onderuit zou halen als een race niet volgens haar plan zou gaan.

Shorttrackster Shim Suk-hee tijdens de Olympische Spelen.

Shim en Choi kwamen in de finale van de 1000 meter met elkaar in aanraking. In die race ging het goud naar Suzanne Schulting. Shim werd gediskwalificeerd, Choi eindigde als vierde. Volgens persbureau *Yonhap* heeft de Zuid-Koreaanse schaatsbond een onderzoek ingesteld om te achterhalen of er inderdaad sprake was van opzet van Shim.

De shorttrackster heeft het trainingskamp in Jincheon inmiddels verlaten. Daar bereidt de ploeg zich voor op de kwalificatiewedstrijden voor de Olympische Spelen van begin volgend jaar in Beijing. Shim doet ook niet mee aan de eerste wereldbekerwedstrijd later deze maand in de Chinese hoofdstad.

Shim heeft inmiddels haar excuses aangeboden voor haar berichtjes van destijds. "Ik wil me oprecht verontschuldigen voor het teleurstellen en kwetsen van veel mensen met mijn onvolwassen acties en woorden", zei de shorttrackster. Ze ontkende echter Choi met opzet te hebben neergehaald. "Het was een ongelukkige botsing", aldus Shim, die goud won met de aflossingsploeg op de 3000 meter bij zowel de Spelen van 2014 in Sotsji als die van 2018 in Pyeongchang.